

LETNO POROČILO ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE za leto 2023

Zveza društev upokojencev
Slovenije
Kebetova ulica 9
1000 Ljubljana

Zdenka Jan, predsednica

Ljubljana 05. 08. 2024

Kazalo vsebine

POSLOVNO POROČILO	6
1. PODATKI ZVEZE DRUŠTEV	6
2. POROČILO O OPRAVLJENEM DELU	8
2.1 Uvod	8
2.2 Aktivnosti v letu 2023	10
V nadaljevanju navajamo nabor pomembnejših aktivnosti v preteklem letu, katere smo (so)organizirali, na jih sodelovali s prispevkom ali se jih udeležili kot slušatelji:	11
2.3 Demenci prijazna točka	15
2.4 Delo organov in delovnih teles	16
2.5 Članstvo	16
2.6 Informiranje članov	19
2.7 Promocija aktivnega, zdravega in varnega staranja – dejavnosti rekreacije, športa in kulture	19
2.7.1. Področje športa	19
2.8 Kultura	20
2.9 Tehnična kultura	21
2.10 Izobraževanje in digitalizacija	21
2.11 Programi in projekti za izboljšanje kakovosti življenja starejših	21
2.11.1 Program Starejši za starejše	21
<i>Sintija Mundžar, strokovna vodja programa Starejši za starejše</i>	22
2.11.2 Projekti	22
2.11.2.1 Digitalno vključeni – Medgeneracijska sinergija	22
2.11.2.2 STRONG2GETHER (Močnejši2kupaj)– Nadgradnja odpornosti in prilagodljivosti starejših v postcovidnem obdobju z digitalnim programom	23
2.11.2.3 E-Oskrba: Za varno bivanje doma (do 30. 9. 2023), NA DALJAVO (od 1. 10. 2023)	23
2.11.2.4 TwistedEdu – Zvite pravljice za zvite otroke - Izobraževalna orodja za starševsko tutorstvo in medgeneracijsko učenje	23
2.12 Drugo	24
2.12.1 Vzajemni posmrtninski sklad	24
2.12.2 Poslovanje Delfin Hotela ZDUS d.o.o. Izola v letu 2023	24
2.12.3 Zavod Vzajemnost	24
2.13 Načrti za leto 2024	26
3. RAČUNOVODSKO POROČILO	31
3.1 Računovodske usmeritve in metode	33
3.2 Obvladovanje tveganj	33
3.3 Metode vrednotenja	34
3.3.1 Metode vrednotenja sredstev	34
3.3.2 Pripoznavanje prihodkov in odhodkov	37
3.4 Pojasnila k računovodskim izkazom – bilanca stanja	37
3.4.1 Neopredmetena sredstva	37
3.4.2 Opredmetena osnovna sredstva	39
3.4.3 Finančne naložbe	40
3.4.4 Zaloge	41
3.4.5 Kratkoročne terjatve	41
3.4.6 Denarna sredstva	42
3.4.7 Kratkoročne časovne razmejitev	42
3.4.8 Sklad	43
3.4.9 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	43
3.4.10 Kratkoročne poslovne in druge obveznosti	44
3.4.11 Kratkoročne finančne obveznosti	44
3.4.12 Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	44
3.4.13 Zabilančna evidenca	45
3.5 Pojasnila k izkazom – poslovni izid	45
3.5.1 Prihodki iz dejavnosti	45
3.5.2 Finančni prihodki	47
3.5.3 Drugi prihodki	47

3.5.4	Drugi odhodki	47
3.5.5	Stroški nabavne vrednosti blaga, materiala	48
3.5.6	Stroški storitev	48
3.5.7	Odpisi vrednosti.....	48
3.5.8	Strošek dela.....	48
3.5.9	Drugi poslovni odhodki	49
3.5.10	Finančni odhodki	49
3.5.11	Transakcije s povezanimi osebami	49
3.6	Izkazovanje pridobitne in nepridobitne dejavnosti.....	50
3.6.1	Pregled prihodkov in odhodkov glede na obseg pridobitne in nepridobitne dejavnosti	50
3.6.2	Davek od dohodka	50
3.7	Poraba presežka prihodkov nad odhodkov	51
3.8	Notranji finančni nadzor.....	51
3.9	Pomembni poslovni dogodki po datumu bilance stanja	51

Kazalo slik

Slika 1 Organiziranost ZDUS	16

Kazalo tabel

Tabela 1 Stališča in predlogi ZDUS	10
Tabela 2 Pregled aktivnosti v letu 2023	11
Tabela 3 Gibanje števila DU po PZDU med leti 2000 in 2023	17
Tabela 4 Gibanje števila individualnih članov v DU po PZDU med leti 2000 in 2023	18
Tabela 5 Gibanje števila članov vključenih v športna tekmovanja med leti 2000 in 2023	20

Kazalo grafov

Graf 1 Gibanje števila DU po PZDU med leti 2000 in 2023	17
Graf 2 Gibanje števila individualnih članov v DU po PZDU med leti 2000 in 2023	17
Graf 3 Gibanje števila članov vključenih v športna tekmovanja med leti 2000 in 2023	19

POSLOVNO POROČILO

1. PODATKI ZVEZE DRUŠTEV

Naziv ustanove: Zveza društev upokojencev Slovenije (v nadaljevanju ZDUS)

Kratko ime: Zveza DUS

Sedež: Kebetova ulica 9, 1000 Ljubljana, Slovenija

Davčna št.: 57009309

Matična št.: 5147581000

Št. TRR ZDUS: SI56 6100 0001 4821 365 pri banki Delavska hranilnica d.d.
SI56 0400 1004 6423 898 pri banki Nova KBM d.d.

Št. TRR Vzajemni posmrtninski sklad (fiduciarni račun):

SI56 0400 1004 6626 919 pri banki Nova KBM d.d.

Datum vpisa pri registrskem organu: 21.7.1997

Glavna dejavnost: 88.991 – dejavnost humanitarnih in dobrodelnih organizacij

Podrazred ostalih dejavnosti:

- I55.100 Dejavnosti hotelov in podobnih nastanitvenih obratov
- I55.201 Počitniški domovi in letovišča
- J58.110 Izdajanje knjig
- C18.130 Priprava za tisk in objavo
- J58.140 Izdajanje revij in druge periodike
- J58.190 Drugo založništvo
- J63.110 Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti
- J63.990 Drugo informiranje
- J63.120 Obratovanje spletnih portalov
- K64.300 Dejavnost skrbniških in drugih skladov ter podobnih finančnih subjektov
- N82.300 Organiziranje razstav, sejmov, srečanj
- P85.590 Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje
- Q88.999 Drugje nerazvrščeno socialno varstvo brez nastanitve
- R90.020 Spremljajoče dejavnosti z umetniško uprizoritvijo
- R90.030 Umetniško ustvarjanje
- R91.030 Varstvo kulturne dediščine
- R93.190 Druge športne dejavnosti
- R93.299 Druge nerazvrščene dejavnosti za prosti čas
- S94.999 Dejavnost druge nerazvrščenih članskih organizacij

Vodstvo društva: Predsednica: Zdenka Jan
Podpredsednika: Stanko Kranvogel, Željko Kljajić

Organi društva:

- Zbor članov
- Upravni odbor
- Nadzorni odbor
- Častno razsodišče

ZDUS je na dan 31. 12. 2023 zaposlovala 6 oseb, od tega pet za nedoločen čas in eno za določen čas do vključno 31. 12. 2023.

ZDUS je vpisana v register društev pri Upravni enoti Ljubljana pod številko: Jr026-219/96-BM, z dne 21. 7. 1997, z odločbo pod zaporedno številko 294 in pod matično številko 5147581. V register društev je vpisana tudi sprememba temeljnega akta pod številko: 02/05-13-S-026-k252/99 z dne 13. 5. 1999, z odločbo pod zaporedno številko 294. Pri Upravni enoti Ljubljana je bila dne 6. 6. 2005 vpisana v register sprememba temeljnega akta zveze pod številko 215-453/2005-4 (21007) z odločbo pod zaporedno številko 294, dne 26. 11.

2008 sprememba temeljnega akta zveze pod številko 215-1703/2008-3 (21010) in dne 9. 3. 2017 sprememba temeljnega akta zveze in sprememba skrajšanega imena pod številko 215-40/2017-5. Novosprejeti temeljni akt z dne 28. 3. 2023 je vpisan v register pri Upravni enoti Ljubljana z dnem 4. 4. 2023 pod številko 215-51/2023-9.

Zakonita zastopnica ZDUS je predsednica **Zdenka Jan**, drugi zakoniti zastopnik pa podpredsednik **Stanko Kranvogel**.

ZDUS ima status nevladne organizacije v javnem interesu na področju socialnega varstva, ki ga je podelilo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z odločbo št. 215-24/2018-7 dne 26. 9. 2019, status nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture, ki ga je podelilo Ministrstvo za kulturo z odločbo št. 0140-73/2018/5 dne 26. 8. 2019, status humanitarne organizacije, ki ga je pridobila od Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dne 20.10.2006 z odločbo 21502-38/2005-5, pod zaporedno številko HO-SD-038 in dne 14.3.2022 z odločbo št. 215-85/2021/3 status nevladne organizacije v javnem interesu za opravljanje humanitarne dejavnosti na področju socialnega varstva.

ZDUS je pri Ministrstvu za finance Davčni upravi RS identificirana za davek na dodano vrednost (DDV) pod identifikacijsko številko za DDV SI57009309.

ZDUS upošteva Zakon o društvih, Zakon o nevladnih organizacijah, Zakon o humanitarnih organizacijah in drugo relevantno zakonodajo.

Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

2. POROČILO O OPRAVLJENEM DELU

2.1 Uvod

Tudi v letu 2023 smo v ZDUS skrbeli za uresničevanje letnega finančnega in vsebinskega načrta.

V sredini leta 2023 smo imeli volitve in je prišlo tudi do menjave vodstva ZDUS ter do primopredaje osnovnih informacij o delu in aktivnostih.

Z delom smo nadaljevali po ustaljenih praksah in začrtanih smernicah, naše članstvo o vseh pomembnih informacijah obveščali na vse razpoložljive načine in se tudi udeleževali njihovih dogodkov.

Tudi v letu 2023 smo na Gospodarskem razstavišču organizirali Dneve medgeneracijskega sožitja, ki so bili pestri tako po kulturni kot po strokovni vsebini. Na okroglih mizah na temo pokojninske in zdravstvene reforme so sodelovali tudi predstavniki MeKoS, ki so bili poleg predsednika vlade, direktorja ZPIZ in direktorice ZZZS, govorniki na uvodnem delu prireditve.

Predsednik vlade dr. Robert Golob je spregovoril in tudi prisluhnil prostovoljkam programa Starejši za starejše. Tudi v letu 2023 so bila najbolj uspešnim društvom podeljena priznanja.

V letu 2023 se je novo vodstvo ZDUS odzvalo povabilu Programskega sveta F3ŽO in se udeležilo njihovih okroglih miz na temo pokojninske reforme.

V letu 2023 smo na odločevalce naslavljali številna pomembna vprašanja, mnenja in stališča ter zahteve za ureditev položaja upokojencev in starejših. Veliko pripomb in stališč smo naslovili na Ministrstvo za solidarno prihodnost na temo Zakona o dolgotrajni oskrbi. Naša komisija za zdravstvo in socialno varstvo redno spremlja vse akte, ki nastajajo na to temo in nanje podaja svoja mnenja in stališča.

Prav tako smo uspeli prepričati vlado o pomembnosti E-oskrbe, ki bo preko resornega ministrstva in iz javnih sredstev financirala ta projekt vse do takrat, ko bo ta storitev postala sestavni del izvajanja Zakona o dolgotrajni oskrbi. Zopet so se izkazali naši prostovoljci, ki na terenu iščejo »kandidate«, ki so potrebni in upravičeni do tovrstne oskrbe. Naša strokovna služba in Telekom Slovenije pa nudita vso potrebno podporo temu projektu.

Z drugimi nevladnimi organizacija krepimo sodelovanje in nastopimo skupaj, ko je to potrebno in koristno. V času zdravniške stavke smo sodelovali na novinarski konferenci NVO in predstavili svoje stališče ter pozvali obe strani, tako FIDES kot vlado, da čim prej uredita položaj v javnem zdravstvu, da ne bodo ogrožena življenja nič krivih pacientov.

Srečali smo se z nekaterimi ministri, med njimi tudi z ministrico za digitalno preobrazbo, na katero smo naslovili prošnjo, da nam pomaga pri opremljenosti naših društev z IKT opremo in prav tako s prenosom znanj na področju digitalne pismenosti našemu članstvu. Obiskali smo tudi direktorja ZPIZ in se pogovarjali o pokojninski reformi, o usklajevanju pokojnin ter o letnem in zimskem dodatku ter podajali pripombe na neupoštevanje zakonskih določil glede izplačila letnega dodatka po petdelni lestvici, namesto zakonsko določeni dvodelni.

Tudi na področju rokodelstva smo storili velik napredek, se srečali z ministrom in sekretarji Ministrstva za gospodarstvo, šport in turizem. Vzorno nadaljujemo s popisom aktivnosti na tem področju (ZDruženi UStvarjamo), kot jih predvideva Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva. Nenazadnje bodo podatki podlaga za razpise, ki jih pričakujemo na tem področju.

S predstavniki Direktorata za šport na pristojnem ministrstvu smo spregovorili tudi na temo športa, rekreacije in gibalne kulture in si obetamo tudi sodelovanje in pomoč na tem področju.

Tudi v letu 2023 smo izvajali vse aktivnosti, ki jih predvideva program Starejši za starejše, od izobraževanj, potrebnih poročanj in načrtovanj, supervizij, sej organov programa, predvsem pa izvajanje humanitarne aktivnosti na terenu. Na 29. Dnevih Socialne zbornice Slovenije je ZDUS prejela strokovno verifikacijsko listino za socialno varstveni program Starejši za starejše.

V prizadevanjih za boljši položaj starejših smo po potrebi sodelovali z mednarodnimi organizacijami, kot so Age Platform Europe, EURAG in v Eurocarers kot pridruženi člani.

2.2 Aktivnosti v letu 2023

V ZDUS smo sicer pripravili vrsto stališč, mnenj, zahtev, predlogov in pobud, med drugim tudi:

Tabela 1 Stališča in predlogi ZDUS

Datum (padajoče)	Vsebina	Prejemnik
15. 12. 2023	Pripombe na Pravilnik o storitvah, kadrovskih pogojih, usposabljanju in superviziji v dolgotrajni oskrbi	Ministrstvo za solidarno prihodnost
15. 12. 2023	Pripombe na Pravilnik o minimalnih prostorskih in tehničnih pogojih za opravljanje dolgotrajne oskrbe	Ministrstvo za solidarno prihodnost
15. 12. 2023	Pripombe na Pravilnik o načinu spremljanja meril pri določitvi javne mreže izvajalcev dolgotrajne oskrbe na ravni statistične regije	Ministrstvo za solidarno prihodnost
11. – 15. 12. 2023	O rokodelstvu v luči Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva	javnost
5. 12. 2023	Ob obeleženju mednarodnega dneva prostovoljstva o pomembni vlogi prostovoljcev	javnost
18. 11. 2023	Kronologija boja z mlino na veter – o usklajevanju pokojnin	javnost
17. 11. 2023	O športu starejših na Kongresu Šport za vse	javnost
14. 11. 2023	Z ministrico za digitalno preobrazbo o digitalizaciji starejših	javnost
13. 11. 2023	S predsednikom vlade o položaju upokojencev in e-oskrbi	javnost
13. 11. 2023	O odločbah za dolgotrajno oskrbo	javnost
11. 12. 2023	Sodelovanje v prispevku Kako do zdravnika, Tednik	javnost
25. 10. 2023	Mnenje, pripombe in dileme k pravilnikom Zakona o dolgotrajni oskrbi	Ministrstvo za solidarno prihodnost
24. 10. 2023	Skupna izjava za javnost Za pravično in uravnoteženo digitalno preobrazbo	javnost
9. 10. 2023	Predlog za ustanovitev Urada za starejše	Predsednik vlade, Ministrstvo za solidarno prihodnost, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
25. 9. 2023	Poziv o premisleku glede ukinitve brezplačnega prevoza za upokojence	Vlada republike Slovenije
18. 9. 2023	E-oskrba po 30. 9. 2023	javnost
15. 9. 2023	Poziv k sodelovanju v humanitarni akciji zbiranja finančnih sredstev za pomoč pri odpravi posledic poplav	društva upokojencev, javnost
14. 9. 2023	O programu Starejši za starejše in dejavnostih DU na Festivalu Lupa	javnost
13. – 17. 9. 2023	O izzivih in priložnostih rokodelstva na Sejmu MOS	javnost
6. 9. 2023	Odziv na nasilje v domu starejših občanov	javnost
9. 8. 2023	Pobuda za delo upokojencev pri obnovi mest in vasi	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

8. 8. 2023	Predlog za uveljavitev pričakovanj upokojencev v zvezi z izvrševanjem Zakona o izvrševanju proračuna RS za leti 2024 in 2025	Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter drugi
8. 8. 2023	Prošnja za pridobitev finančnih sredstev za razdelitev med pomoči potrebna društva in člane	Predsednik vlade, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za solidarno prihodnost
8. 8. 2023	Prošnja za povečanje sredstev programa Starejši za starejše za pomoč izvajalcem in prostovoljcem	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
25. 7. 2023	Skupno poročilo o prostovoljstvu	javnost
18. 7. 2023	Izjava po sprejemu novega Zakona o dolgotrajni oskrbi	javnost
18. 7. 2023	Stališče do predloga novega Zakona o dolgotrajni oskrbi	Vlada Republike Slovenije, poslanske skupine
30. 6. 2023	Izjava v zvezi s predlogom novega Zakona o dolgotrajni oskrbi	javnost
26. 5. 2023	Komentar na predlog novega Zakona o dolgotrajni oskrbi	Ministrstvo za solidarno prihodnost
24. – 25. 5. 2023	O pokojninski reformi in zdravstveni reformi, predstavitev rokodelske in kulturne dejavnosti na Dnevih medgeneracijskega sožitja 2023	javnost
23. 5. 2023	Skupna zahteva za podaljšanje roka medresorske obravnave novega Zakona o dolgotrajni oskrbi	Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za solidarno prihodnost
3. 5. 2023	Pripombe na predlog Zakona o Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije	Ministrstvo za zdravje
14. 3. 2023	Poročilo o uresničevanju ciljev Akcijskega programa za invalide 2022 – 2030 za leto 2022	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
27. 2. 2023	Poziv glede neposrednega prenosa protestnega shoda na Televiziji Slovenija	javnost
24. 2. 2023	Pismo podpore k predlogu novele Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti	Ministrstvo za digitalno preobrazbo
2. 2. 2023	Predlog za uskladitev pokojnin	Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
1. 2. 2023	Pripombe na predlog za sodelovanje Vlade Republike Slovenije z nevladnimi organizacijami, 2. osnutek	Ministrstvo za javno upravo
31. 1. 2023	Izjava glede redne in izredne uskladitve pokojnin ter odklonilno stališče do nedavnega shoda	javnost
18. 1. 2023	Izjava glede uskladitve pokojnin	javnost
16. 1. 2023	Predlog za redno uskladitev pokojnin z uveljavitvijo od 1. 1. 2023	Vlada Republike Slovenije in drugi

V nadaljevanju navajamo nabor pomembnejših aktivnosti v preteklem letu, katere smo (so)organizirali, na jih sodelovali s prispevkom ali se jih udeležili kot slušatelji:

Tabela 2 Pregled aktivnosti v letu 2023

Mesec	Aktivnosti
Januar	• Inventura • Seja interesnih skupin negospodarskih dejavnosti, DS RS • Usposabljanje iz varstva pri delu in požarne varnosti • Seja Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, DZ RS • Sestanek s predsednico DZ RS (Sinteza) • Informtivni dan o predlogu Digitalna Slovenija 2030

	• Sestanek ožje skupine za pripravo osnove smernic nove Strategije razvoja prostovoljstva 2024-2028 • Tiskovna konferenca (pokojnine) • Javna predstavitev rezultatov projekta Pomni in okrogla miza z naslovom Smiselnost presejalnih testov v luči novih odkritij in zdravil • Konferenca Socialna država in revščina • Predstavitev raziskovalnega projekta Seznam rokodelskih panog • Srečanje s poslansko skupino Socialnih demokratov • Fokusna skupina v okviru projekta Potencial nevladnih organizacij v Sloveniji za naslavljanje potreb lokalnih skupnosti • Alzheimer cafe • Pogovor z ministrom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede pokojninske reforme
Februar	• Slavnostni sprejem ob zaključku izvajanja Operativnega programa za hrano in/ali osnovno materialno pomoč iz Sklada za evropsko pomoč najbolj ranljivim • Posvet o pripravi Strategije razvoja prostovoljstva • Srečanje s predsednikom Vlade RS • Delovni sestanek Javne agencije RS za varnost v prometu • Srečanje z Združenjem bank Slovenije • Sestanek v okviru rednega dialoga med ministrstvom in Mrežo NVO-VID • Usposabljanje Zakaj informacijska družba in digitalizacija NVO? • Slovesno odprtje sejma Alpe Adria • Posvet o uveljavitvi Akta o digitalnih storitvah • Delovna skupina za pripravo predlogov za pokojninsko reformo • Pogovor z ministrom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede pokojninske reforme • Alzheimer cafe
Marec	• Pripravljalni sestanek TVU 2023 • Srečanje s finančnim ministrom • Seja MeKoS • Sestanek delovne skupine Mreža NVO-VID • Srečanje s predstavnikom za področje rokodelstva in s predstavniki MGTŠ • Srečanje DigitALL: za več žensk v IKT • Webinar Age Platform Europe o enakosti staranja • Srečanje s predsednico DZ RS • Okrogla miza Digitalizacija in uporaba IKT pri starejših odraslih • Posvet o prihodnji ureditvi pokojninskega sistema • Predstavitev projekta Cimka in srečanje s predstavnicama Centra za pomoč na domu Maribor • Usklajevalni sestanek z Ministrstvom za digitalno preobrazbo zaradi ustanovitve neformalne strokovno-posvetovalne skupine za področje digitalčne vključenosti • Seja delovne skupine za dolgotrajno oskrbo pri Ministrstvu za solidarno prihodnost • Pogovor s predsednico DZ RS na temo Aktualni izzivi na področju skrbi za starejše • Srečanje s SUS ZSSS • Usposabljanje o digitalni dostopnosti za NVO – Zakaj je pomembna dostopnost spletnih vsebin in kako jo omogočiti osebam z oviranostmi • Pogovor z ministrom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede pokojninske reforme
April	• Delavnica oblikovanje grafik za Facebook, Instagram, tudi oblikovanje vabil in plakatov • Gostovanje na Planet TV • Informativni dan Pilotni razpis za krepitev podpornega okolja v kulturi • Srečanje zainteresiranih organizacij za javni razpis MJU za državljsanske pravice in opolnomočenje • Seja MeKoS

	• Sestanek pri predsedniku Vlade RS • Novinarska konferenca ZDUS in SUS ZSSS • Delavnica za javni razpis za krepitev aktivnih državljskih pravic in opolnomočenje NVO • Srečanje z Inštitutom 8. marec • 14. dan za spremembe, Slovenska Filantropija • Zgodbe TVU 2023 so v nastajanju – izmenjajmo načrte! • Srečanje s predstavniki Vibrantlongivity • Sestanek na FURS na temo lažjega poslovanja upokojencev s finančno upravo • Seja delovne skupine za dolgotrajno oskrbo pri Ministrstvu za solidarno prihodnost • Predstavitev programa Starejši za starejše na Fakulteti za socialno delo • Evropsko leto spretnosti – naš skupen prispevek k usklajenemu odzivu Slovenije • Spletna konferenca z naslovom Digitalizacija za NVO • Usposabljanje za gašenje začetnih požarov • Sestanek z ministrom za finance • Srečanje z Varuhom človekovih pravic ob mednarodnem dnevu medgeneracijske solidarnosti
Maj	• Gostovanje v oddaji Signal • Seja delovne skupine za dolgotrajno oskrbo pri Ministrstvu za solidarno prihodnost • Seja MeKoS • Letno srečanje Državni preventivni mehanizem pri Varuhu človekovih pravic • Srečanje NS PIZ, stanovanjske komisije • 9. dan VID 2023 Kakšna digitalna preobrazba za kakšen nevladni sektor in družbo? • Prireditve ob Slovesnem dnevu prostovoljstva v okviru 24. nacionalnega tedna prostovoljstva • Gostovanje na RTV SLO, rubrika V središču • DMS 2023 • Novinarska konferenca e-Oskrba • Srečanje MeKoS s predsednico RS • Seja delovne skupine za dolgotrajno oskrbo pri Ministrstvu za solidarno prihodnost
Junij	• Seja Odbora za gospodarstvo, rokodelski zakon • Srečanje za pripravo Strategije o razvoju prostovoljstva • Generalna skupščina Age Platform Europe • 30 let Socialne zbornice Slovenije • Posvet Za boljšo prihodnost starejših in upokojencev, DZ RS • Uvodni sestanek za pripravo Kongresa Šport za vse, OKS • Srečanje z nekdanjim Evropskim poslancem in aktualnim državnim sekretarjem dr. Igorjem Šoltesom ter podelitev plakete ZDUS • Simpozij Digitalne neenakosti v postpandemičnem času • Volilni Zbor članov ZDUS • Izobraževalni seminar Mreža socialnovarstvenih programov v Sloveniji • Delovno kosilo z Evropsko komisijo • Strokovni posvet Izzivi in priložnosti rokodelstva na področju kmetijstva
Julij	• Sestanek o vsebinah Zakona o dolgotrajni oskrbi, MSP • Seja delovne skupine za dolgotrajno oskrbo pri Ministrstvu za solidarno prihodnost • Delavnica Poletna energetska revščina: problem in ukrepi • Pripravljalni sestanek za ustanovitev medsektorske strokovno posvetovalne skupine – digitalizacija • Srečanje z državnim sekretarjem, MSP • Intervju z društvom Fokus, prevozna revščina • Nujna in nadaljevalna seja Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide

	• Informativni dan za javni razpis za sofinanciranje neformalnih izobraževanj za odrasle na področju digitalnih kompetenc za leto 2023 • Srečanje z NIJZ na sodelovanje v akciji Pokloni čas, polepšaj dan • Gostovanje na N1 • Srečanje s Seniorji Gibanja Svoboda • Srečanje z v.d. direktorico AVP
Avgust	• Usposabljanje iz varstva pri delu in požarne varnosti ter za gašenje začetnih požarov • Sestanek z direktorjem JSKD • Srečanje glede e-Oskrbe, MSP • intervju za Radio Kranj • Srečanje s Seniorji Gibanja Svoboda • Dan solidarnosti, 14. 8. • Sestanek z vodstvom F3ŽO • Seja MeKoS • Sestanek na MSP • Sejem AGRA
September	• 29. srečanje v Pliberku • Tradicionalno srečanje nepokretnih in starejših od 90 let • Delavnica Novosti vodenja evidenc delovnega časa • Sestanek na temo pobude k sodelovanju v razpravi o spremembah pokojninskega in invalidskega zavarovanje in oblikovanja skupnih stališč • Sejem MOS • Posvet MeKoS o medgeneracijskem sožitju, zdravstvu in prehrani • Delavnica javni razpis za izbor projektov krepitve podpornega okolja v kulturi v letih 2024-2025 • Delavnica Priprava predlogov civilne družbe na osnutek Nacionalnega strateškega časovnega načrta za digitalno desetletje • F3ŽO – obisk stojnice MGTŠ, sprejem MSP, pogovor o nasilju (MSP), okrogla miza o pokojninskem sistemu
Oktober	• Gostovanje na radiu • Seja Upravnega odbora Zveze klubov upokojencev MNZ Maksa Perca • Sestanek NVO-VID, delovna skupina za digitalno vključenost starejših • Delavnica za javni razpis FIHO • Seja MeKoS • 19. dnevi Socialne zbornice Slovenije »Krepitev moči zaposlenih na področju socialnega varstva • Slavnostna podelitev verifikacijske listine javnemu socialnovarstvenem programu Starejši za starejše • Športno srečanje Zveze delovnih invalidov Slovenije • Posvet o nasilju, MSP • Slavnostna prireditev 25 let FIHO • Sejem v Ribnici, rokodelci • Gostovanje na Planet TV • Gostovanje na VTV • Seja MeKoS • Sejem Narava Zdravje, zeliščarji • Seja Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, DS RS • Javna okrogla miza o dolgotrajni oskrbi • Usposabljanje iz varstva pri delu in požarne varnosti ter za gašenje začetnih požarov • Srečanje s predstavniki društva AAB • Srečanje z Gojkom Staničem • Delavnice Starejši pešci varni v prometu • Srečanje Odkrivajmo literarne talente vseh generacij • Tiskovna konferenca Mreže NVO-VID

	• Seja delovne skupine za dolgotrajno oskrbo pri Ministrstvu za solidarno prihodnost • Strokovni posevt SD Dolgotrajna oskrba in prostovoljstvo • Sprejem pri predsednici RS za naj prostovoljko in naj prostovoljca leta 2022
November	• Sestanek vodstva ZDUS z direktorjem Delfin Hoztela ZDUS d.o.o. Izola • Predstavitev pokojninske reforme na ZDUS • Sestanek v zvezi s sodelovanjem pri oddaji namenskih najemnih stanovanj • Sestanek NVO-VID, srečanje z Združenjem bank Slovenije • Seminar Poklicne kostno-mišične bolezni • Srečanje s predsednikom Vlade RS • Srečanje NVO-VID z Varuhom človekovih pravic, Ministrstvom za digitalno preobrazbo in Zagovornikom načela enakosti • Spoznavni sestanek vodstva ZDUS in ministrice za digitalno preobrazbo • Kongres Šport za vse, OKS • Delavnice Starejši pešci varni v prometu • Srečanje z vodstvom DeSUS • Seja delovne skupine za dolgotrajno oskrbo pri Ministrstvu za solidarno prihodnost • Novinarska konferenca Nastavimo ogledalo ukrepom digitalne vključenosti! • Srečanje z generalnim direktorjem ZPIZ • Delavnica Predstavitev aplikacije EVI
December	• Srečanje z izvršilnim odborom MZU • Okrogla miza na temo dolgotrajne oskrbe, FSD • 14. kongres prostovoljstva • Delavnica Kako omiliti prevozno revščino • Informativni sestanek predstavnikov Državnega preventivnega mehanizma in Varuha človekovih pravic • Srečanje vodstva s prejšnjimi vodstvi ZDUS • Okrogla miza Starostna revščina v Sloveniji: Odgovornost posameznika ali družbeni problem • Seja medresorske skupine za človekove pravice, MZZ • Posvet o nasilju nad starejšimi, MSP • Slavnostna podelitev plaket DS RS za leto 2023 (prejemnica Vijola Bertalanič)

2.3 Demenci prijazna točka

ZDUS se je decembra 2021 pridružila mreži Demenci prijaznih točk. Demenci prijazna točka smo postali, ker želimo prispevati k boljši ozaveščenosti o demenci v lokalnem okolju, ker z vseživljenjskim izobraževanjem pridobivamo nova znanja in veščine za izboljšanje kakovosti življenja oseb z demenco in želimo prispevati k bolj vključujoči, demenci prijazni družbi. V letu 2023 nismo zaznali in posledično evidentirali potreb oz. iskanja informacij s strani oseb z demenco ali njihovih svojcev. Smo se pa v preteklem letu udeležili dveh Alzheimer Cafe-jev v organizaciji Združenja Spominčica.

[Demenci prijazna točka](#) je namenjena osebam z demenco, zlasti tistim v zgodnji fazi bolezni, ki so še samostojni in aktivni, njihovim svojcem, kot tudi drugim. Na točki lahko osebe z demenco dobijo pomoč in informacije, slednje pa imajo pomembno vlogo pri osveščanju, prepoznavanju znakov demence in s tem odločitvi za obisk zdravnika, saj je zdravljenje v začetni fazi bolezni najbolj učinkovito. V Sloveniji deluje veliko število Demenci prijaznih točk in jih je mogoče poiskati tudi na [interaktivnem zemljevidu](#).

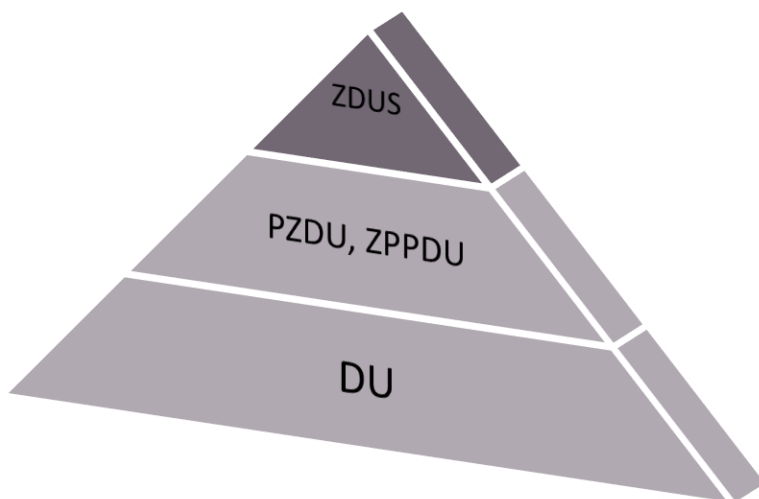
2.4 Delo organov in delovnih teles

Organi in komisije ZDUS, programa Starejši za starejše, organi Vzajemnega posmrtninskega sklada, Uredniški odbor revije ZDUS plus, udeležbe na skupščinah Delfin Hotela ZDUS d.o.o. Izola, so bili organizirani in izvedeni, ko je bilo to potrebno. Nekatere seje so potekale kot virtualna ali hibridna srečanja, srečanja v živo ali na korespondenčen način. Poročila o delu organov in komisij ZDUS ter predstavnikov ZDUS v organih upravljanja in nadzora ter delovnih telesih na državni ravni v letu 2023 so dostopna po obravnavi in sprejemu na spletni strani ZDUS.

Aktivnosti smo opravili s prostovoljnim delom članov, prostovoljcev ZDUS, PZDU in DU. Na področju prostovoljstva smo vsebinsko izjemno uspešni, manj uspešni smo pri evidentiranju opravljenega prostovoljnega dela, saj izpolnjevanje časovnic za prostovoljce predstavlja administrativno breme.

2.5 Članstvo

V ZDUS je bilo na 31. 12. 2023 včlanjenih **13 PZDU**. V mesecu aprilu leta 2024 se je rešil sodni spor glede članstva Osrednjeslovenske PZDU - MZU Ljubljana. Njega DU še vedno vodimo v evidenci. V evidenci vodimo le še dva kluba upokojencev, ki se v vsem času nista včlanila v eno od PZDU članic ZDUS. V okviru novele Statuta ZDUS je bila vpeljana rešitev za vključitev DU, oz. klubov upokojencev iz različnih poslovnih okolij in gospodarskih panog, ki še niso vključena v nobeno od PZDU, da bodo lahko ustanovila lastno zvezo – Zvezo panožnih in poklicnih DU.

Slika 1 Organiziranost ZDUS

V ZDUS je bilo na dan 31. 12. 2023 posredno včlanjenih 487 društev in klubov upokojencev (DU), kar je tri manj kot leto prej. Skupaj pa je bilo včlanjenih v DU 163.563 individualnih članov, kar je 1,59 % oziroma 2.646 članov manj kot leto prej. Glede na leto prej, je upad minimalno zmanjšan.

Število DU in članov se je v letih od 2000 do 2023 gibalo različno, kar je razvidno iz grafov in tabel v nadaljevanju.

Graf 1 Gibanje števila DU po PZDU med leti 2000 in 2023

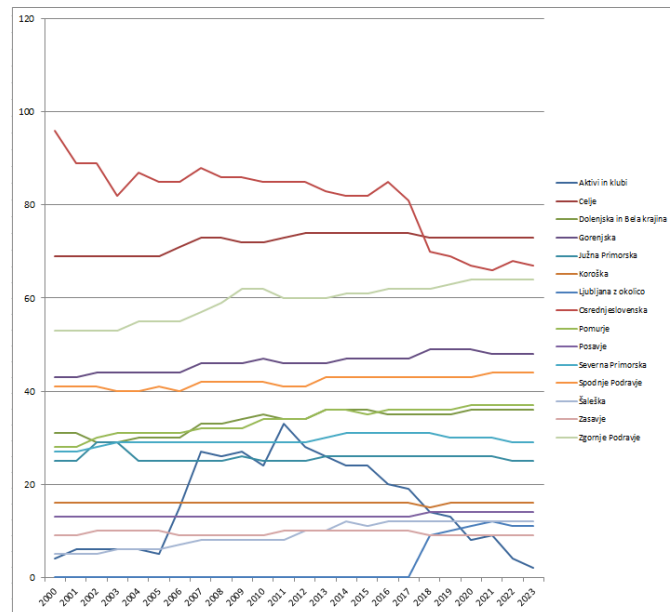

Tabela 3 Gibanje števila DU po PZDU med leti 2000 in 2023

PZDU	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktivni klubi	4	6	6	6	6	5	15	27	26	27	24	33	28	26	24	24	20	19	14	13	8	9	4	2
Celje	69	69	69	69	69	69	71	73	73	72	72	73	74	74	74	74	74	74	73	73	73	73	73	73
Dolenjska in Bela krajina	31	31	29	29	30	30	30	33	33	34	35	34	34	36	36	36	35	35	35	35	36	36	36	36
Gorenjska	43	43	44	44	44	44	44	46	46	46	47	46	46	46	47	47	47	47	49	49	49	48	48	48
Južna Primorska	25	25	29	29	25	25	25	25	25	26	25	25	25	26	26	26	26	26	26	26	26	26	25	25
Koroška	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	15	16	16	16	16	16
Ljubljana z okolico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	10	11	12	11	11
Osrednjeslovenska	96	89	89	82	87	85	85	88	86	86	85	85	85	83	82	82	85	81	70	69	67	66	68	67
Pomurje	28	28	30	31	31	31	31	32	32	32	34	34	34	36	36	35	36	36	36	36	37	37	37	37
Posavje	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	14	14	14	14	14	14
Severna Primorska	27	27	28	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	30	31	31	31	31	31	30	30	30	29	29
Spodnje Podravje	41	41	41	40	40	41	40	42	42	42	42	41	41	43	43	43	43	43	43	43	43	44	44	44
Šaleška	5	5	5	6	6	6	7	8	8	8	8	8	10	10	12	11	12	12	12	12	12	12	12	12
Zasavje	9	9	10	10	10	10	9	9	9	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9
Zgornje Podravje	53	53	53	53	55	55	55	57	59	62	62	60	60	60	61	61	62	62	62	63	64	64	64	64
SKUPAJ VSE POKRAJINE	460	455	462	457	461	459	470	498	497	502	501	507	505	509	511	509	510	505	498	498	495	496	490	487

Graf 2 Gibanje števila individualnih članov v DU po PZDU med leti 2000 in 2023

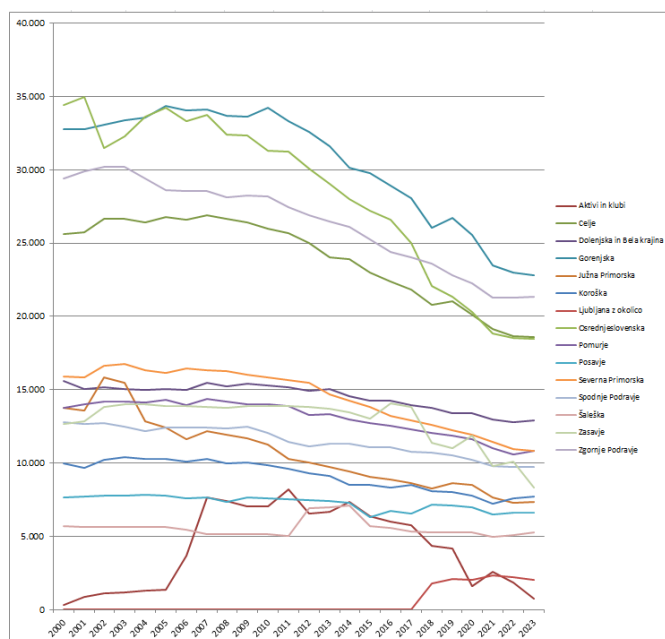

Tabela 4 Gibanje števila individualnih članov v DU po PZDU med leti 2000 in 2023

PZDU	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktivni klubi	346	854	1.144	1.169	1.276	1.330	3.686	7.674	7.398	7.069	7.063	8.195	6.568	6.704	7.366	6.378	6.014	5.780	4.353	4.185	1.573	2602	1830	722
Celje	25.617	25.728	26.627	26.640	26.403	26.788	26.572	26.913	26.627	26.380	26.007	25.704	25.030	24.041	23.915	23.010	22.390	21.799	20.804	21.003	20.133	19.114	18.660	18.587
Dolenjska in Bela krajina	15.572	15.058	15.170	15.040	15.009	15.020	14.970	15.455	15.239	15.423	15.306	15.179	14.917	15.025	14.525	14.227	14.228	13.918	13.740	13.410	13.403	12.969	12.757	12.930
Gorenjska	32.737	32.775	33.047	33.369	33.560	34.350	34.057	34.135	33.690	33.641	34.206	33.286	32.604	31.603	30.140	29.784	28.936	28.029	26.024	26.708	25.568	23.482	23.009	22.780
Južna Primorska	13.778	13.600	15.849	15.447	12.847	12.426	11.597	12.147	11.923	11.690	11.232	10.296	10.054	9.712	9.432	9.059	8.874	8.619	8.234	8.608	8.514	7.636	7.278	7.360
Koroška	9.973	9.698	10.200	10.403	10.266	10.266	10.080	10.259	9.993	10.059	9.839	9.603	9.286	9.092	8.487	8.482	8.307	8.531	8.053	8.004	7.778	7.238	7.584	7.710
Ljubljana z okolico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.808	2.076	2.026	2.338	2.222	2.054
Osrednjeslovenska	34.395	34.966	31.483	32.283	33.625	34.198	33.338	33.754	32.424	32.316	31.302	31.242	30.069	29.019	28.000	27.192	26.618	25.032	22.069	21.330	20.327	18.824	18.535	18.457
Pomurje	13.762	13.992	14.187	14.201	14.153	14.327	13.964	14.351	14.197	13.965	13.981	13.898	13.297	13.363	12.971	12.702	12.515	12.284	12.071	11.869	11.636	10.990	10.561	10.852
Posavje	7.671	7.682	7.766	7.750	7.862	7.778	7.603	7.622	7.374	7.625	7.615	7.507	7.496	7.381	7.298	6.310	6.755	6.539	7.181	7.086	6.965	6.516	6.604	6.609
Severna Primorska	15.891	15.868	16.613	16.771	16.313	16.148	16.447	16.297	16.285	16.001	15.814	15.685	15.486	14.652	14.259	13.808	13.202	12.901	12.588	12.250	11.956	11.449	10.942	10.810
Spodnje Podravje	12.809	12.674	12.734	12.479	12.173	12.399	12.415	12.435	12.352	12.463	12.067	11.440	11.138	11.335	11.321	11.086	11.076	10.770	10.681	10.522	10.221	9.763	9.745	9.737
Šaleška	5.709	5.637	5.622	5.624	5.610	5.451	5.140	5.140	5.140	5.140	5.047	6.915	6.949	7.092	5.726	5.554	5.318	5.280	5.285	5.259	4.987	5.077	5.273	
Zasavje	12.673	12.835	13.846	13.995	14.008	13.902	13.894	13.795	13.735	13.857	13.886	13.879	13.834	13.674	13.475	13.046	14.045	13.796	11.378	11.031	11.843	9.772	10.112	8.327
Zgornje Podravje	29.404	29.879	30.208	30.172	29.396	28.596	28.527	28.570	28.107	28.219	28.151	27.444	26.913	26.449	26.131	25.231	24.417	24.013	23.573	22.832	22.225	21.265	21.293	21.355
SKUPAJ VSE pokrajine	230.357	231.246	234.496	235.343	232.501	233.138	232.601	238.547	234.484	233.868	231.609	228.405	223.607	218.999	214.412	206.041	202.931	197.329	187.837	186.199	179.427	168.945	166.209	163.563

V letu 2023 so članstvo povečali v PZDU Pomurske, Šaleške, Dolenjske in Bele krajine, Koroške, Južno Primorske, Zgornjepodravske in minimalno tudi v Posavju. V drugih PZDU pa so beležili padec članstva.

Upravljanje teče dobro, saj članom omogočamo enakopravno obravnavo in sodelovanje pri upravljanju ZDUS. Odprto ostaja vprašanje do PZDU Ljubljana z okolico, ki ima premalo članov, da bi na podlagi Statuta ZDUS imela vsaj enega predstavnika v Zboru članov ZDUS.

Kot pomembno, med članstvom izpostavljamo dejavnost prostovoljstva, in sicer smo v okviru ZDUS, PZDU in DU evidentirali, delno pa ocenili, da je bilo v letu 2023 na področju prostovoljstva aktivnih 24.515 prostovoljk in prostovoljcev, od tega jih je bilo 3.248 do dopolnjenega 60. leta starosti in 21.267 starejših od 60 let. Skupaj so opravili 1.617.475 prostovoljskih ur, kar je po metodologiji MDDSZ ovrednoteno kot 15.674.572 evrov doprinosa k družbeni blaginji. Največ prostovoljskih ur je bilo opravljenih na vsebinskem področju (967.725 ur), sledita organizacijsko in drugo področje. Dejavnost, ki posebej izstopa pa je socialna (1.561.926 ur), sledijo ji kultura in umetnost, vzgoja in izobraževanje, zdravje, rekreacija, človekove pravice in civilne svoboščine ter turizem.

2.6 Informiranje članov

V sredstvih javnega obveščanja, npr. na spletni strani in v reviji ZDUS Plus, ki je dostopna v tiskani in e-obliki (<https://zdus-zveza.si/o-nas/revija-zdus/>), smo članstvo informirali tudi o programih, odločitvah in pomembnejših stališčih ZDUS in mednarodnih organizacij, v katerih delujemo. Dober pretok informacij smo zasledili preko družbenih omrežij ZDUS in mesečnih e-novic.

2.7 Promocija aktivnega, zdravega in varnega staranja – dejavnosti rekreacije, športa in kulture

2.7.1. Področje športa

13 PZDU (vključno z MZU) je organiziralo pokrajinske športne igre (PŠI). PZDU Ljubljana z okolico ni organizirala PŠI.

Uspeli smo organizirati in izvesti **državne športne igre** v vseh sedmih panogah:

- DU Postojna – balinanje
- DU Mali Slatnik – kegljanje
- DU Središče ob Dravi – kegljanje s kroglo na vrvi
- DU Škocjan – pikado
- DU Ptuj – lov rib s plovcem
- DU Velenje – streljanje z zračno puško
- DU Trbovlje – šah

Ponosni smo na vse udeležence in rezultate, ki so jih dosegli.

Prva tri mesta na državnih športnih igrah so v skupnem rezultatu dosegle:

- 1. mesto PZDU Dolenjske in Bele krajine
- 2. mesto Šaleška PZDU
- 3. mesto Koroška PZDU

Na področju športa smo opazili porast vključenih v dejavnosti športa, rekreacije in gibalne kulture, zlasti pa v tekmovalnem delu, kar je razvidno iz grafa in tabele v nadaljevanju.

Graf 3 Gibanje števila članov vključenih v športna tekmovanja med leti 2000 in 2023

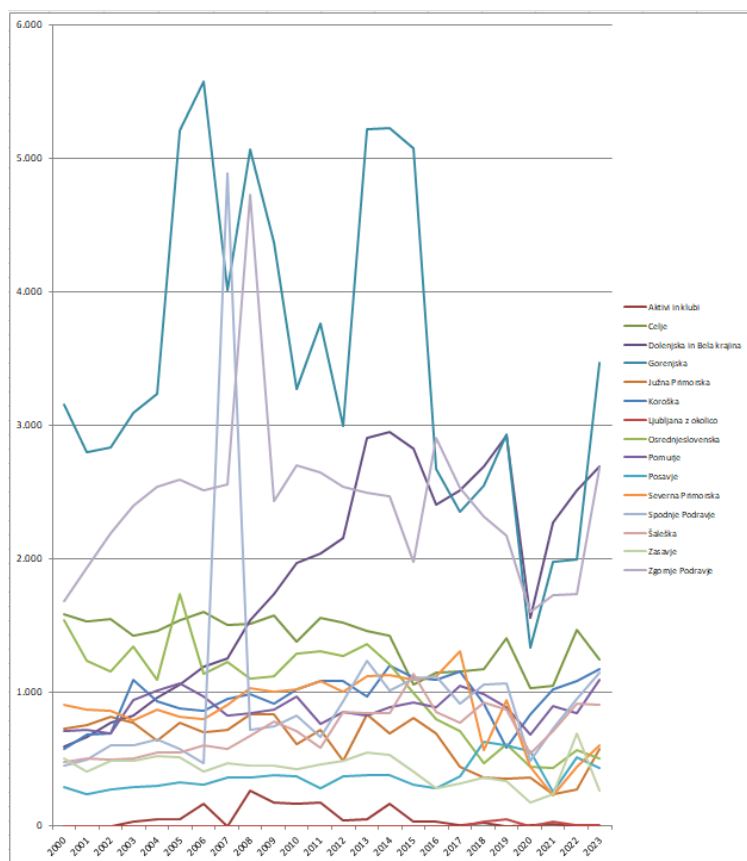

Tabela 5 Gibanje števila članov vključenih v športna tekmovanja med leti 2000 in 2023

PZDU	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktivni in klubi	0	0	0	32	47	47	165	0	263	173	165	177	44	54	168	35	33	5	20	0	7	16	0	0
Celje	1.586	1.528	1.545	1.428	1.460	1.537	1.605	1.506	1.513	1.578	1.384	1.562	1.519	1.464	1.420	1.059	1.148	1.158	1.175	1.407	1.030	1.046	1.472	1.245
Dolenjska in Bela krajina	590	664	777	825	964	1.060	1.188	1.259	1.542	1.741	1.971	2.044	2.159	2.906	2.951	2.828	2.408	2.510	2.693	2.927	1.561	2.271	2.515	2.690
Gorenjska	3.152	2.799	2.835	3.095	3.232	5.210	5.574	4.013	5.062	4.367	3.271	3.764	2.992	5.214	5.231	5.074	2.677	2.352	2.548	2.937	1.339	1.981	1.995	3.468
Južna Primorska	728	758	818	770	643	772	700	721	838	836	608	717	484	831	688	808	689	438	358	351	358	234	273	573
Koroška	574	682	695	1.098	937	884	858	955	988	914	1.023	1.084	1.089	973	1.205	1.113	1.096	1.154	912	587	834	1.026	1.081	1.176
Ljubljana z okolico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	46	0	34	6	6	
Ostrednjeslovenska	1.544	1.238	1.157	1.346	1.098	1.739	1.142	1.226	1.089	1.118	1.292	1.310	1.271	1.386	1.206	999	797	707	466	610	442	435	566	507
Pomurje	711	716	892	942	1.012	1.067	969	827	840	872	971	760	852	824	885	920	888	1.050	991	888	887	897	845	1.098
Posavje	288	239	271	289	304	322	313	362	362	384	368	281	367	381	376	305	281	372	630	604	562	257	510	432
Severna Primorska	808	872	865	787	867	813	803	910	1.031	1.003	1.021	1.084	1.005	1.124	1.132	1.096	1.118	1.312	566	940	445	229	438	603
Spodnje Podravje	450	496	605	603	644	580	465	4.889	720	745	829	663	933	1.235	1.018	1.100	1.118	912	1.055	1.068	485	728	951	1.149
Šaleška	481	505	500	508	549	549	607	577	672	782	707	584	850	845	847	1.136	854	775	923	874	540	710	916	908
Zasavje	504	407	490	487	523	512	406	471	450	451	423	458	483	546	531	407	278	320	365	336	178	238	688	260
Zgornje Podravje	1.884	1.932	2.190	2.395	2.537	2.596	2.516	2.560	4.723	2.431	2.701	2.851	2.539	2.491	2.467	1.981	2.902	2.534	2.313	2.177	1.604	1.730	1.736	2.687
SKUPAJ VSE POKRAJINE	13.200	12.834	13.440	14.606	14.817	17.688	17.311	20.276	20.103	17.395	16.734	17.139	16.587	20.254	20.127	18.869	16.283	15.699	16.044	15.752	10.072	11.832	13.992	16.802

V letu 2023 smo tako na področju športnih tekmovanj zabeležili 16.802 članov športnikov in športnic, kar je 2.810 več kot v letu 2022.

2.8 Kultura

Komisija je svoje aktivnosti prepletala z letnimi prireditvami in dogodki ZDUS, med katerimi so najbolj izpostavljeni Dnevi medgeneracijskega sožitja, Likovna kolonija, Dramske delavnice in Pokrajinska srečanja pevskih zborov DU.

V letu 2023 smo zabeležili, da je bilo v posamezne aktivnosti vključenih članic in članov:

- pevski zbori in vokalne skupine – 1.808,
- likovna dejavnost – 446,

- literarna dejavnost – 686,
- dramska dejavnost – 267,
- plesna dejavnost – 855 in
- instrumentalna dejavnost – 234.

Najbolj je narastlo število vključenih članov na področju plesa in literarne dejavnosti. Drugod se je število nekoliko zmanjšalo.

2.9 Tehnična kultura

Tehnična kultura je iz leta v leto vse bolj zastopana dejavnost.

Komisija je aktivnosti sicer usmerila v ljubiteljski del rokodelstva, kot so spremljanje in spodbujanje rokodelskih in fotografskih razstav, promocija tehnične kulture, aktivnosti na področju zeliščarstva, letno srečanje rokodelcev Slovenije, organizacija vsebin na Dnevih medgeneracijskega sožitja in rokodelskih delavnicah v Izoli.

2.10 Izobraževanje in digitalizacija

Prenova članske kartica ZDUS

Aktivnosti v zvezi s prenovo so v letu 2023 nekoliko zastale in jih bomo obudili v letu 2024. Cilj je priprava, oz. uvedba centralne baze podatkov za vse in posodobljena kartica s QR kodo.

2.11 Programi in projekti za izboljšanje kakovosti življenja starejših

2.11.1 Program Starejši za starejše

V času izvajanja programa so prostovoljci programa Starejši za starejše v program vključili **218.828 oseb**. Opravili so **1.490.351 obiskov**, od tega 167.025 prvih obiskov in 1.202.934 ponovnih ter 60.597 drugih obiskov (odklonjeni, preseljeni, ne najdeni itd.). Obiskali so **191.090 oseb**. Skupaj so opravili kar **601.988 pomoči in 135.520 storitev** ter tako **pomagali 130.678 uporabnikom**. Na prvem mestu je z več kot **276.605 druženj** izrazita potreba po socialni vključenosti in osamljenost uporabnikov. Od leta 2020 in konca leta 2023 je bilo skupaj opravljenih malo manj kot **46.623 telefonskih klicev**. Pripravljenih in razdeljenih je bilo malo manj kot **54.690 humanitarnih paketov**, **49.884-krat** je bila uporabnikom **dostavljena hrana** in **33.371-krat opravljena dostava iz trgovine**. Izrazita je tudi potreba po **pomoči pri hišnih opravilih**, in sicer so to pomoč prostovoljci nudili **40.906-krat**, **prevozi so bili opravljeni 36.554-krat**, prostovoljci pa so uporabnikom nudili še skoraj **120.051 drugih oblik pomoči**. Več kot 93 % pomoči je bilo izvedenih v okviru društev, 7 % pa so izvedle druge organizacije.

V letu 2023 je bilo v program aktivno vključenih **286 društev upokojencev**, ki program izvajajo v **249 enotah**.

V programu je preteklo leto sodelovalo **3.419 prostovoljcev**, od tega jih je bilo v preteklem letu aktivnih 2.679, ki so skupaj opravili **98.825 prvih, ponovnih in drugih obiskov**. Prvih obiskov je bilo 6.581, ponovnih pa 88.266. Vseh **obiskanih oseb** je bilo **51.486**. **V letu 2023 so prostovoljci opravili manj obiskov kot v letu 2022**. Prvih obiskov je bilo 829 več, ponovnih 2.420 manj. Obiskanih je bilo 434 manj oseb kot leta 2022. Primerjava med vsemi obiskanimi osebami v letu 2023 in tistimi, ki so bili lansko leto obiskani prvič, kaže, da je med vsemi uporabniki približno 13 % uporabnikov na novo vključenih (v letu 2022 je znašal 11 %).

V letu 2023 so prostovoljci izvedli in organizirali **59.856 pomoči in storitev**, ki jih je prejelo **16.326 uporabnikov** programa. Malo manj kot 95 % pomoči in storitev je bilo izvedenih v okviru društev, preostalo pa so izvedle druge organizacije. Za lansko leto ugotavljamo, da je največ potreb po **druženju (24.118)** in **telefonski pomoči (2.877)**. Več kot 4.552-krat je bila **dostavljena hrana**, razdeljenih je bilo **4.309 humanitarnih paketov** (kar je 268-krat več kot lani). **Prevozi** so bili opravljeni **3.923-krat**. Izrazita je tudi potreba po **pomoči pri hišnih opravilih**, in sicer so to pomoč prostovoljci nudili malo več kot **2.548-krat**, sledi potreba po **sprehodih (2.113-krat)**. Prostovoljci so uporabnikov več kot **2.312-krat dostavili živila iz trgovine** in več kot **1.394-krat nudili pomoč pri osnovnih osebnih opravilih**.

V letu 2023 so se izvedla naslednja **izobraževanja**: izobraževanje izobraževalk programa, izobraževanje uporabnikov BOPRO (uvodna in nadaljevalna), redno letno tridnevno izobraževanje v Izoli (6 skupin), redna letna izobraževanja po društvih, uvodna izobraževanja novih prostovoljcev, usposabljanja namestnikov društvenih koordinatorjev. V lanskem letu sta obe strokovni delavki obiskovali supervizijo. V letu 2023 je prišlo do kadrovske spremembe v strokovni službi programa, in sicer je strokovna vodja Sintija Mundar, strokovna delavka pa Klara Nahtigal.

V letu 2023 so bile izvedene štiri seje pokrajinske koordinacije (januar, marec, maj, avgust), 8 sej Programskega sveta (januar, marec, april, julij, september, november), po tri seje sta imeli Komisija za informatiko (februar, november, december) in Komisija za izobraževanje (januar, maj, oktober).

V letu 2023 je bila programu Starejši za starejše podeljena verifikacijska listina o strokovni verifikaciji javnega socialnovarstvenega programa.

Sintija Mundar, strokovna vodja programa Starejši za starejše

2.11.2 Projekti

Projektno delo je za nas pomembno ne le z vidika novih vsebin za člane (uporabnike), temveč tudi z vidika zagotavljanja kadra brez katerega delo v tako veliki organizaciji ne more potekati v tolikšnem obsegu. S projekti skrbimo tudi za razvoj vsebin in kadra.

2.11.2.1 Digitalno vključeni – Medgeneracijska sinergija

Cilj projekta je izboljšati digitalno pismenost in vključenost v družbo starejših od 55 let, poudarek na upokojevcih. Prijavitelj in vodilni partner projekta je ZDUS, sodelujeta Simbioza (usposabljanja) in Zavod IZRIIS (e-vsebine in pilotna preverjanja s starejšimi o vsebini in

izgledu platforme). Projekt financira Ministrstvo za javno upravo iz Sklada za Nevladne organizacije.

V letu 2023 smo v okviru projekta izvedli 34 usposabljanj za uporabo spletne platforme, po vseh statističnih regijah. Platforma vsebuje različne vsebine zanimive za upokojece, kjer dobijo želene informacije in se lahko(samo)učijo. Izvedli smo več kot 30 medgeneracijskih spletnih dogodkov.

2.11.2.2 STRONG2GETHER (Močnejši2kupaj)– Nadgradnja odpornosti in prilagodljivosti starejših v postcovidnem obdobju z digitalnim programom

Cilj projekta je izboljšati izboljšanje digitalnih kompetenc in duševnega zdravja starejših v postcovidnem obdobju. Prijavitelj in vodilni partner projekta je APPIS - Associação Paredes pela Inclusão Social (Portugalska). Projektni partnerji smo: Hälsinglands Utbildningsförbund (Švedska), Fundacja Pro Scientia Publica (Poljska), Municipality of Agios Dometios (Ciper), Atermon B.V. (Nizozemska), A & A Emphasys Interactive Solutions Ltd (Ciper), ZDUS (Slovenija). Projekt financira Erasmus+, Strateška partnerstva za izobraževanja odraslih. V letu 2023 smo pripravili priročnike za izobraževalce starejših, mlade prostovoljce kot tudi izobraževalna orodja za starejše.

2.11.2.3 E-Oskrba: Za varno bivanje doma (do 30. 9. 2023), NA DALJAVO (od 1. 10. 2023)

V letu 2023 se je zaključil projekt E-oskrba za varno bivanje na domu, v sklopu katerega je Ministrstvo za zdravje uporabnikom financiralo in omogočilo brezplačno Telekomovo storitev E-oskrbe, ki je vsebovala najem in uporabo varovalnega telefona z gumbom za klic na pomoč, mobilnega detektorja gibanja na obesku za klic na pomoč, SIM-kartico z direktno povezavo v asistenčni center in asistenčne storitve 24 ur na dan. ZDUS je s 171 sodelujočimi društvi zbral 3.789 uporabnikov, ki so potrebovali E-oskrbo. S 1. 10. 2023 je stekel nov projekt imenovan E-oskrba na daljavo pod okriljem Ministrstva za solidarno prihodnost, ki dosedanjim uporabnikom iz prejšnjega projekta omogoča nadaljevanje brezplačne uporabe do 30. 6. 2025 in zagotavlja tudi možnost vključitev novih uporabnikov. Do 30. 11. 2023 je s pomočjo vključenih DU in ZDUS uporabo podaljšalo 3.073 uporabnikov, 1.104 uporabnikom pa je storitev bila na novo zagotovljena (skupaj 4.141).

2.11.2.4 TwistedEdu – Zvite pravljice za zvite otroke - Izobraževalna orodja za starševsko tutorstvo in medgeneracijsko učenje

Erasmus+ projekt v katerem je ZDUS sodelovala kot partner in katerega splošni cilji so prispevati k neformalnemu in priložnostnemu medgeneracijskem učenju, s kulturno in ustvarjalno komponento pomagati mladim generacijam pri pridobivanju veščin in kompetenc, ki krepijo njihovo ustvarjalnost in empatijo do ranljivih skupin, pri starejših odraslih pa prispevati k neformalnemu učenju za pridobivanje digitalnih kompetenc. V letu 2023 so partnerji digitalizirali sedem avtorskih zvočnih pravljic, ki naslavlja družbene stigme in ki jih je testirala Komisija za kulturo ZDUS, v fokusni skupini pa tudi članice DUPDS, DU Dravograd in DU Litija. Nastala je mobilna aplikacija Twisted Tales/Zvite Pravljice, ki jo ZDUS promovirala za preživljanje kakovostnega prostega časa med vnuki in babicami, dedki. V letu 2023 se je projekt predstavljal na Dnevih medgeneracijskega sožitja.

Dijana Lukić, izvršna vodja projektov in prireditev ZDUS

2.12 Drugo

2.12.1 Vzajemni posmrtninski sklad

Na dan 31.12.2023 je bilo v Vzajemni posmrtninski sklad prostovoljno včlanjenih **33.884** aktivnih članov. Umrlo je 1.814 članov.

2.12.2 Poslovanje Delfin Hotela ZDUS d.o.o. Izola v letu 2023

Leto 2023 ocenjujemo kot uspešno, saj smo po številu nočitev dosegli eno od najboljših sezon. Prav tako je bila rekordna prihodkovna stran – uspešno smo zajezili velike inflacijske pritiske na ceno hrane, pijače, energentov, materialov in storitev, zato so kljub dodatnim stroškom sanacije zaradi izlitja kurilnega olja rezultati veliko boljši od planiranih.

Podatki o nočitvah in gostih

V poslovnem letu 2023 smo zabeleženih 120.565 nočitev kar predstavlja 3,1 % več nočitev kot v letu 2022, ko so bile tudi subvencije s turističnimi boni.

Finančno poslovanje družbe Delfin Hotel Zdus v letu 2023

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2023 v znesku **8.510.958 EUR** (preteklo leto 7.866.012 EUR). Poslovni odhodki so bili v znesku **7.420.006 EUR** (preteklo leto 6.554.484 EUR) in čisti dobiček je bil v letu 2023 v znesku 887.833 EUR, preteklo leto 1.117.154 EUR. Kapital družbe je bil na dan 31.12.2023 v znesku **15.053.444 EUR** (preteklo leto 14.355.708 EUR).

Zaposleni

V družbi Delfin Hotel ZDUS d.o.o. Izola je bilo na dan 31. 12. 2023 zaposlenih 72 oseb, kar predstavlja 2 zaposlena manj kot leta 2022.

Vlaganja

Med večja izvedena vlaganja v letu 2023 sodi izgradnja sončne elektrarne, ki bo omogočila hotelu manjšo občutljivost ob neugodnih trendih gibanja cen energentov. V letu 2023 smo se posvetili predvsem investicijskem vlaganju.

Zaključek

Leto 2023 smo zaključili pozitivno. Pred nami pa je leto, v katerem ne bo primanjkovalo izzivov predvsem z vidika pomanjkanja kadra, inflacije in posledičnega dviga cen, dviga minimalne plače ter investicijskega vzdrževanja, ki ga zahteva hotel pri svojih 42 letih.

Mag. Miloš Milivojević, direktor Delfin Hotela ZDUS d.o.o. Izola

2.12.3 Zavod Vzajemnost

Zavod za založniško dejavnost Vzajemnost sta leta 2001 ustanovila Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) in Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS). ZPIZ ima 51-odstotni ustanovitveni delež, ZDUS pa 49-odstotni. Zavod sta ustanovila

predvsem z namenom, da bi nadaljeval z izdajanjem glasila Vzajemnost, ki ga je že leta 1974 ustanovila tedanja Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije. Kot nepridobitna organizacija naj bi skrbel za čim večjo razširjenost kroga bralcev in jim zagotavljal čim boljše informiranost o dejavnostih ustanoviteljev in o drugih področjih, ki se nanašajo na življenje upokojujencev in starejših ljudi.

Zavod je bil vsa leta od ustanovitve uspešen in je uresničeval cilje, zaradi katerih je bil ustanovljen. Tudi poslovanje v letu 2023 je bilo uspešno, kljub težkim razmeram za tiskane medije.

Pri načrtovanju prispevkov za posamezno številko si je uredništvo prizadevalo za aktualne, zanimive in pestre vsebine in za objavo čim več koristnih informacij ter napotkov. Zavod je lani izdal 11 številke revije Vzajemnost, med katerimi je julija izšla dvojna številka na 140 straneh. Aprilska, septemrska in novemrska številka revije so izšle na 108 straneh, ostale pa na 100 straneh. Decembrski številki je bil priložen še stenski setveni koledar Vzajemnosti na 16 straneh.

Lani je **povprečna mesečna prodana naklada** znašala **24.029 izvodov**, predlani 24.485 izvodov in leta 2021 – 25.144 izvodov. S promocijskimi akcijami konec leta smo se upirali padanju naklade, vendar kljub temu z novimi naročniki nismo uspeli nadomestiti številne odpovedi.

Lani smo pridobili **1.356 novih naročnikov**, odjavilo pa se je 2.661 naročnikov, razlika med novimi in odpovedanimi je 1.305. Med vzroki za odjavo revije prevladujejo: bolezen, smrt in drugo.

Zavod Vzajemnost se financira s prodajo revije Vzajemnost in oglasnega prostora v njej. Kot neprofitna organizacija upošteva osnovno usmeritev, da mora biti cena revije čim nižja, da je dostopna čim širšemu krogu bralcev. Kljub številnim podražitvam, še najbolj so se lani povečali stroški distribucije, se je cena revije spremenila šele v drugem polletju iz 2.45 na 2.80 evra za izvod. Še vedno pa je Vzajemnost ena najcenejših revij na trgu.

Poslovni prihodki v letu 2023 so bili **834.929 EUR**, medtem ko v preteklem letu **832.221 EUR**. Kosmati donos od poslovanje je bil v letu 2023 v znesku **836.218 EUR**, preteklo leto **834.938 EUR**.

Poslovni odhodki Zavoda so znašali **831.218 EUR**, medtem ko so bili v letu 2022 v znesku **831.595 EUR**.

Razlika med prihodki in odhodki v letu 2023 je pozitivna in znaša **8.284,80 EUR** (preteklo leto **13.884 EUR**). Pri tem je pomembno poudariti, da je Zavod lani kljub težkemu letu za tisk pridobil 1.356 novih naročnikov, od tega več kot polovico s pomočjo akcij. Žal številne odpovedi ob koncu leta ni uspel nadomestiti. Precej odjav je zaradi smrti ali bolezni, kar pomeni, da se naši naročniki starajo, novi upokojenci pa se redkeje odločajo za naročnino na revijo kot so se generacije nazaj. Poleg tega novi upokojenci od aprila ne dobivajo več brezplačnega oglednega izvoda revije, da bi jo lahko spoznali.

Mag. Jožica Dornič, direktorica Zavoda Vzajemnost in odgovorna urednica Vzajemnosti

2.13 Načrti za leto 2024

Funkcionarji ZDUS bodo, kot pretekla leta, tudi v letu 2024 v sodelovanju s strokovno službo, organi in delovnimi telesi ZDUS redno spremljali aktivnosti, ki bodo potekale vzporedno z načrtovalci razvoja oskrbi za starejše in nad pripravo zakonodaje, ki posegajo v ekonomski, socialni, zdravstveni in drug položaj upokojencev in starejših.

V ospredju bosta posebej dve reformi – pokojninska in zdravstvena.

Odločevalce bomo ponovno spodbudili k sprejemu akcijskih načrtov Strategije dolgožive družbe, ki prinašajo elemente rešitev problematike starejših in mladih, in spremljali eventualno uveljavljanje posameznih zavez iz strategije v programih in načrtih vladnih resorjev.

V ZDUS bomo pristopili k sistemski ureditvi financiranja upokojenskih organizacij, ki delujejo na državni ravni (predlog za uvedbo upokojenskega evra - 1 evro na leto od vsakega upokojenca).

Nadaljevali bomo s programi na področju digitalizacije in akcije razširili na vse nivoje, iskali možnosti za računalniško opremo za DU in nadaljevali z usposabljanji za pridobivanje digitalnih kompetenc.

V okviru digitalizacije bomo pristopili k realizaciji že začetega projekta enotnega članskega programa in posodobitve članske kartice. Zagotovili bomo enoten program za evidenco članstva, ki bo transparenten, natančen in točen, ki bo omogočil večnamensko uporabo ter ustrezno varnost podatkov. Pri izdaji nove članske izkaznice, ki bo služila tudi za pregled članov in poravnane članarine za uveljavljanje popusta v hotelu, pričakujemo tudi sodelovanje in sofinanciranje s strani Delfin Hotela ZDUS d.o.o. Izola.

Programi, ki se bodo nadaljevali v letu 2024

- Program Starješi za starejše

Z več kot 3.500 prostovoljci bomo tudi v letu 2024 pomagali okoli 50.000 uporabnikom. Cilj in namen programa je zagotoviti dosegljivo in dostopno brezplačno pomoč in storitve, da bi starejši čim dlje ostali v domačem okolju, kjer se najbolje počutijo, ter odložili odhod v institucionalno varstvo. Izvaja se v vseh 13 pokrajinskih zvezah in 17 pokrajinskih koordinacijah.

Zelo pomembno je sodelovanje z Ministrstvom za delo družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je glavni financer našega programa in z Ministrstvom za solidarno prihodnost, ki je v vladi naš pristojni resor. Pozorni moramo biti na dodatne razpise vseh ministrstev, ki bodo omogočali širitev, oz. razvoj programov socialnega varstva.

Dolgoletno sodelovanje nadaljujemo s Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki prav tako predstavlja enega od sofinancerjev delovanja organizacije, kot tudi programa Starješi za starejše.

Zelo pomembni so naši dragoceni donatorji in sponzorji, zato moramo v prihajajočem letu napeti vse sile, da obdržimo obstoječe in navdušimo za naše delo še kakšnega družbeno odgovornega donatorja ali sponzorja.

- **Aktivnosti glede pridobivanja novih članov**

Ena od oblik promocije dela organizacije in za pridobivanje novih članov so tudi Dnevi medgeneracijskega sožitja, ki smo jih prvič izvedli v maju 2019. Aktivnosti za prireditev v letu 2024 že potekajo, v program pa bomo vključili tudi tradicionalni dogodek Dan ZDUS in 20 - letnico programa Starejši za starejše.

Z ZPIZ se bomo poskusili dogovoriti, da bi vsem, ki se na novo upokojijo, že z odločbo o upokojitvi poslali zgibanko ZDUS oz. informacijski dopis, kjer bi bile navedene pomembne aktivnosti ZDUS, pokrajinskih zvez in društev upokojencev, z namenom informiranja o možnosti vključitve v organizacijo. Oceno stroška za natis zgibank smo že umestili v finančni načrt.

Okrepiti moramo sodelovanje s Pokrajinskimi zvezami društev upokojencev in izboljšati informiranost med zvezami in društvi upokojencev tako, da bodo redno seznanjeni z novostmi, zakonodajnimi pobudami in drugimi aktivnostmi krovne zveze. Ugotavljamo namreč, da DU še vedno niso dovolj informirana o delu ZDUS, zato je treba poiskati ustrezen model boljše obveščенosti – slednje pričakujemo, da pripravil Uredniški odbor revije ZDUS Plus. ZDUS mora do leta 2025 dobiti neposreden elektronski stik z vsemi DU in PZDU.

- **Krepitev aktivnega državljanstva z Vlado Republike Slovenije, ministrstvi, političnimi strankami, Državnim zborom Republike Slovenije, poslanskimi skupinami in Državnim svetom Republike Slovenije in drugimi reprezentativnimi ali sorodnimi organizacijami**

Srečanja s predsedniki političnih strank in poslanci Državnega zbora Republike Slovenije bodo potrebna skozi vse leto, še posebej v času priprave in sprejemanja zakonodaje, ki posega na področje upokojencev in starejših. Pristojne komisije pri ZDUS bodo spremljale delo matičnih odborov in komisij Državnega zbora in Državnega sveta RS. Pri tem bomo sledili našim zavezam k uresničevanju ukrepov, zahtev, predlogov in pobud.

Nadaljevali bomo z delovanjem v organih in delovnih skupinah vlade ali njenih resorjev, kamor je ZDUS imenovala svoje predstavnike in izvedli dodatna imenovanja, kjer bo to možno.

Še naprej bomo stremeli h krepitvi sodelovanja z odločevalci na vseh ravneh in jih pridobivali za podporo našim predlogom in zahtevam. Poskušali bomo izboljšati dostop do poslancev Državnega zbora RS in povečati možnost sodelovanja pri delu za obravnavo in sprejem naših pripomb ali predlogov sprememb in dopolnitev (amandmajev) normativnih aktov ali ukrepov, ki so v postopku obravnave in sprejemanja. Nujno potrebno je, da se ponovno vzpostavi sodelovanje v Ekonomsko socialnem svetu, ki obravnava teme, ki zadevajo tudi starejše in upokojence ter v ta namen okrepimo sodelovanje z organizacijami, ki delujejo na področju upokojencev in starejših.

Pri krepitvi aktivnega državljanstva lahko svojo vlogo odigrata tudi Medgeneracijska koalicija Slovenije – MeKoS in Seniorska koordinacija Slovenije – SEKOS, zato se mora njuno delovanje okrepiti do te stopnje, da postaneta osnova za trajnejše, uspešnejše in prepoznavnejše sodelovanje.

- **Mednarodno in projektno sodelovanje**

V letu 2024 se bomo na povabilo vodilnih evropskih partnerjev prijavili na marčevski razpis Erasmus+ z dvema projektoma, in sicer: IStandAP – Interaktivna aplikacija za izboljšanje ravnotežja za preprečevanje padcev pri starejših odraslih (Interactive application for improving balance to avoid falling incidents in older adults) in ARTS4CARE - Podpora neformalnim oskrbovalcem za krepitev odpornosti na stres, z uporabo umetnosti in rokodelstva (ARTS4CARE - Supporting non-professional caregivers for building stress and frustration resilience through art and craft).

Od mednarodnih projektov v izvajanju pa bomo zaključili naslednja **mednarodna** projekta:

STRONG2GETHER – Nadgradnja odpornosti in prilagodljivosti starejših v postkovidnem obdobju z digitalnim programom vseživljenjskega učenja, ki spodbuja državljsko angažiranost vseh starosti (februar 2022 – april 2024)

V mesecu aprilu bomo zaključili evropski Erasmus+ projekt, ki ga vodi portugalski partner APPIS. Preostaja prevod platforme, aplikacije in e-akademije v slovenski jezik, promocija nastalih gradiv s praktično uporabo med izobraževalci odraslih, starejšimi prostovoljci in mladimi.

TwistedEDU - Zvite pravljice za zvite otroke – izobraževalna orodja za starševsko tutorstvo in medgeneracijsko učenje (februar 2022 do februar 2024)

V mesecu februarju bomo zaključili evropski Erasmus+ projekt, ki ga je vodil Inštitut za transmedijski dizajn iz Murske Sobote. Preostaja priprava zaključnega vsebinskega in finančnega poročila, nadaljevali pa bomo s promocijo zvočnih pravljic, ki so nastale v okviru projekta in aplikacijo TwistedTales, ki prek igre povezuje otroke in dedke ter babice in jim omogoča medgeneracijsko učenje digitalnih veščin in kompetenc.

Med **domaćimi** projekti pa izpostavljam:

E-oskrba na daljavo (1. 10. 2023 – 30. 6. 2025)

V letu 2024 bo ZDUS z vodilnim partnerjem Telekomom Slovenije d.d. in vključenimi društvi nadaljeval z zagotavljanjem brezplačne storitve E-oskrbe za starejše, ki jo financira Ministrstvo za solidarno prihodnost. V tekočem letu načrtujemo vključiti nova društva upokojencev, ki v svojem okolju prepoznavajo potrebo po tovrstni obliki pomoči starejših, izvajanje obiskov uporabnikov, pridobivanje novih zainteresiranih kandidatov za storitev in promocijo storitve.

Delovanje v mednarodnih organizacijah:

Še naprej bomo negovali članstvo ZDUS v mednarodnih organizacijah Age Platform Europe, EURAG in organizaciji Eurocarers ter se vključevali v izvajanje skupnih aktivnosti v njihovem okviru.

Po potrebi se bomo udeležili zasedanj omenjenih organov mednarodnih NVO in poskrbeli za posredovanje potrebnih informacij o položaju starejših v Sloveniji ter povratnih informacij o obravnavanih temah na dnevnem redu ter sprejetih odločitvah.

Po potrebi bomo sodelovali z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, z Ministrstvom za solidarno prihodnost ter z Ministrstvom za zunanje zadeve pri spremljanju in pripravi pregledov uresničevanja zavez, ki smo jih sprejeli v mednarodnih dokumentih in se nanašajo tudi na starejše in staranje: MIPAA - Madridski mednarodni načrt za staranje; Evropski steber socialnih pravic; Evropska socialna listina; Trajnostni cilji razvoja ZN; Usmeritve Sveta Evropske unije o digitalizaciji; Svet za človekove pravice ZN v Ženevi – triletni Univerzalni pregled uresničevanja človekovih pravic; Konvencije OZN - proti mučenju in drugim nehumanim oblikam ravnanja, za zaščito pravic invalidov; priporočila Sveta Evrope; priporočila OZN in WHO v boju proti starizmu; Stališča o enakosti v staranju EK; uresničevanju Zelene knjige ... Po potrebi bomo spremljali tudi delo Odprte delovne skupine za staranje ZN.

Okrepiti bomo morali že vzpostavljene vezi z reprezentativnimi organizacijami upokoencev Srbije, Severne Makedonije in Madžarske, s katerimi smo v preteklosti podpisali protokol o sodelovanju na področju športa in zdravja v tretjem življenjskem obdobju. Okrepili bomo tudi sodelovanje z zvezo upokoencev Hrvaške, s katerimi smo sodelovali na 10. Festivalu Life is beautiful. Nadaljevali bomo uspešno sodelovanje tudi z drugimi sorodnimi organizacijami v drugih državah nekdanje skupne države Jugoslavije ter z zamejskimi društvi.

- Dejavnost informiranja

Nadaljevali bomo z izdajanjem revije ZDUS Plus, ki predstavlja sredstvo medsebojnega obveščanja o delovanju ZDUS, ki pa je svojo vsebino že prilagodila širšemu krogu bralcev, tako spremembo pa je na predlog glavnega urednika potrdil tudi Upravni odbor ZDUS. V letu 2024 se bomo zato trudili, da vsebinski del obogatimo s prispevki na nivoju krovne organizacije, pokrajinskih zvez in društev upokoencev, saj je taka revija posebej pomembna za tisti del članstva, ki ne uporablja interneta. Pogostost izdajanja bomo prilagodili potrebam informiranja in finančnim možnostim, predvidoma bo to mesečno ali na dva meseca.

Služba za odnose z javnostmi ZDUS je s prihodom novega vodstva začela dosegati pričakovane cilje, saj je bil eden od poglobitnih očitkov, da PZDU in društva upokoencev ne vedo kaj dosti, kakšne odločitve vodstvo sprejema. Že od katastrofalnih poplav dalje, se vsi važnejši dokumenti med prejšnjo in naslednjo sejo Upravnega odbora pošiljajo na naslove pokrajinskih zvez in na tista DU, ki imajo elektronske naslove. To prakso bomo v tekočem letu še intenzivirali, saj so vodstva pokrajin sama izrazila željo po tovrstnih informacijah in pohvalila vodstvo za tak pristop pri informiranju.

- Vzdržnost financ na vseh področjih delovanja

Temelj za financiranje dejavnosti ZDUS predstavljata članarina in dividenda Delfin Hotela ZDUS d.o.o. Izola, zato moramo skrbno paziti, da se slednje realizira v načrtovani višini.

Tudi v letu 2024 se bomo trudili za ureditev systemskega financiranja upokojenskih organizacij organiziranih na državni ravni, ki se zavzemajo za izboljšanje položaja starejših in upokojencev. Tako rešitev bi lahko zagotovili z zakonsko ureditvijo na način, da bi za ta namen vsak upokojenec od pokojnine letno prispeval 1 evro.

Predsednice in predsedniki PZDU, pa tudi DU bodo morali, skladno s svojim že izraženim stališčem, zagotoviti več lastnih sredstev, sponzorstev in donacij za delovanje PZDU, oz. DU.

3. RAČUNOVODSKO POROČILO

Temeljne računovodske predpostavke so časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in upoštevanje nastanka dogodka.

Računovodski izkazi vsebujejo izkaz poslovnega izida s pojasnili in bilanco stanja s pojasnili. Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z določili Zakona o društvih ter Slovenskimi računovodskimi standardi ter predstavljajo resnični prikaz premoženja in poslovanja ZDUS.

Zakon o društvih določa, da ZDUS vodi poslovne knjige po SRS 33 (slovenski računovodski standard) za društva. Sredstva in obveznosti do virov sredstev ter stroški, odhodki in prihodki se obravnavajo v skladu s splošnimi računovodskimi standardom (SRS od 1 do 17).

Opredelitev povezanih oseb

ZDUS ima v 100% lastniški delež v družbi Hotel Delfini d.o.o. in 49% ustanovitveni vložek v Zavodu Vzajemnost. ZDUS je organiziran v skladu z določili Zakona o društvih, odvisna družba z določili Zakona o gospodarskih družbah, medtem ko je zavod organiziran v skladu z določili Zakona o zavodih.

Bilanca stanja društva Zveze društev upokoјencev za leto 2023 je sledeča:

Postavke v EUR	Sklic LP	31.12.2023	31.12.2022
SREDSTVA		1.652.262	1.643.014
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		1.342.926	1.327.616
I. Neopredmetena osnovna sredstva	3.4.1	63	575
II. Opredmetena osnovna sredstva	3.4.2	27.452	13.390
III. Dolgoročne finančne naložbe	3.4.3	1.315.411	1.313.651
B. KRATKROČNA SREDSTVA		308.076	270.058
II. Zaloge	3.4.4	793	2.431
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	3.4.5	151.736	104.837
V. Denarna sredstva	3.4.6	155.547	162.790
C. KRATKROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		1.260	45.340
ZABILANČNA SREDSTVA	3.4.13	833.159	852.934
OBVEZNOSTI DO SREDSTEV		1.652.262	1.643.014
A. SKLAD		1.455.728	1.410.207
I. Društveni sklad	3.4.8	1.443.324	1.399.662
III. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	3.4.8	12.404	10.545
B. REZERVACIJA IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		1.683	15.622
	3.4.9		

Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		155.240	217.185
II. Kratkoročne finančne obveznosti	3.4.11	1.220	21.742
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	3.4.10	154.020	195.443
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.4.12	39.611	0
ZABILANČNE OBVEZNOSTI	3.4.13	833.159	852.934

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz poslovnega izida ZDUS za leto 2023 je:

Postavke v EUR	Sklic LP	31.12.2023	31.12.2022
1. Čisti prihodki od prodaje	3.5.1	90.556	149.034
4. Drugi poslovni prihodki	3.5.1	1.039.456	786.536
KOSMATI DONOS		1.130.012	935.570
5. Stroški blaga, materiala in storitev		466.668	376.549
a) Nabavna vrednost prodanega blaga, materiala	3.5.5	38.863	29.892
b) Stroški storitev	3.5.6	427.805	346.657
6. Stroški dela	3.5.8	224.611	199.786
a) Stroški dela	3.5.8	153.216	133.999
b) Stroški pokojninskih zavarovanj	3.5.8	13.683	11.859
c) Stroški drugih socialnih zavarovanj	3.5.8	12.602	9.988
d) Drugi stroški dela	3.5.8	45.110	43.940
7. Odpisi vrednosti	3.5.7	13.043	5.950
a) Amortizacija	3.5.7	5.840	5.738
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki	3.5.7	7.203	212
8. Drugi poslovni odhodki	3.5.9	590.569	367.815
9. Finančni prihodki iz deležev	3.5.2	202.533	2.321
10. Finančni prihodki iz posojil	3.5.2	0	103
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	3.5.2	9.240	12.263
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	3.5.10	100	0
14. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	3.5.10	5	51
15. Drugi prihodki	3.5.3	6.592	1
16. Drugi odhodki	3.5.4	9.719	
17. Davek od dohodka	3.6.2	0	37
19. Čisti presežek prihodkov nad odhodki obračunskega obdobja	3.7	43.662	70

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.1 Računovodske usmeritve in metode

Splošno

Društvo za pripravo računovodskih izkazov uporablja Slovenske računovodske standarde (SRS 2016), plega tega pa upošteva določila SRS 33- računovodske rešitve v društvih in invalidskih organizacijah.

Pri računovodskih usmeritvah in razkritjih društvo upošteva temeljni računovodski predpostavki:

- upoštevanje nastanka poslovnega dogodka;
- časovno neomejenost delovanja društva.

Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov in s tem tudi celotnega računovodstva so razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost. S tem so podana zadostna zagotovila za točnost računovodskih izkazov, za spoštovanje oziroma izpolnjevanje zakonskih obveznosti in izločitev prevar.

V obravnavanem obračunskem obdobju so bile uporabljene iste računovodske usmeritve in metode kot v računovodskih izkazih predhodnega obdobja. Računovodski izkazi za leto 2022 niso bili revidirani. Posamezna sredstva in obveznosti do virov sredstev se vrednotijo posamično.

Računovodsko poročilo je pripravljeno tudi v skladu z 26. in 29. členom Zakona o društvih.

Poslovne knjige se vodijo po sistemu dvostavnega računovodstva. Vrednostno so računovodski izkazi sestavljeni v EUR. Terjatve in obveznosti, ki so izvorno izkazane v tujih valutah, so na bilančni presečni dan preračunani v evro z uporabo referenčnega tečaja.

Potrjeni nerevidirani računovodski izkazi so bili za nameme statistike predloženij agenciji RS za javno – pravno evidence dne 30.3.2024.

Pri izdelavi računovodskih izkazov za leto 2023 so uporabljene enake računovodske usmeritve kot v predhodnih letih. Računovodski izkazi za leto 2022 niso bili revidirani.

3.2. Obvladovanje tveganj

Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da bo poštena vrednost finančnih inštrumentov nihala zaradi spremembe deviznega tečaja.

Društvo ne posluje s tujimi valutami, zato se ocenjuje minimalno valutno tveganje.

Tveganje spremembe obrestne mere

Tveganje spremembe obrestne mere je tveganje, da bo poštena vrednost prihodnjih denarnih tokov finančnega inštrumenta pri društvu nihala zaradi spremembe tržnih

obrestnih mer. Društvo na dan 31.12.2023 nima zadolžitev pri banki in drugih finančnih institucijah ali pri drugih osebah doma in v tujini, zato tovrstno tveganje ne obstaja.

Kreditno in likvidnostno

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube iz financiranja, če pogodbeni stranka, ki je vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti. Ker društvo ZDUS ne posoja svojih denarnih sredstev tretjim osebam, je iz tega naslova kreditno in likvidnostno tveganje minimalno.

Likvidnostno tveganje je tveganje nezmožnosti plačila zapadlih denarnih obveznosti ob njihovi dospelosti. V letu 2023 društvo ni imelo likvidnostnih težav in jih tudi ne pričakuje v prihodnosti, svoje dospele obveznosti redno odplačuje.

3.3 Metode vrednotenja

3.3.1 Metode vrednotenja sredstev

Po SRS 33.3 mora društvo sredstva in obveznosti do virov sredstev računovodsko obravnavati v skladu s SRS od 1 do SRS 17.

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Neopredmetena sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja. Zajema dolgoročne premoženjske pravice do računalniških programov. Ob začetnem pripoznavanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti. V knjigovodskih evidencah se posebej izkazuje nabavna vrednost in posebej nabrani popravek vrednosti. Razlika med nabavno vrednostjo in popravkom je knjigovodska vrednost. Knjigovodska vrednost se zmanjšuje z amortiziranjem. Knjigovodska vrednost se mora zmanjšati zaradi oslabitve, če presega njihovo nadomestljivo vrednost. Neopredmetena sredstva se amortizirajo po metodi enakomerne časovne amortizacije. Vrednotijo se po modelu nabavne vrednosti, dobe koristnosti so končne.

Opredmetena osnovna sredstva predstavljajo sredstva v lasti, ki se uporabljajo pri opravljanju storitev ali za pisarniške namene ter se bodo po pričakovanjih uporabljala v več kot enem obračunskem obdobju. Opredmetena osnovna sredstva predstavljajo zemljišča, zgradbe in oprema. Opredmeteno osnovno sredstvo, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje, se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposoditvi za nameravano uporabo (zlasti stroški dovoza in namestitve ter ocena stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve). Pričakovani stroški razgradnje, odstranitve in obnovitve se vključujejo v nabavno vrednost, če se oceni, da so pomembni.

Razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega opredmetenega osnovnega sredstva se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke, če je prva večja od druge, oziroma med prevrednotovalne poslovne odhodke, če je druga večja od prve.

Opredmetena osnovna sredstva se vrednotijo po modelu nabavne vrednosti. Če je nadomestljiva vrednost opredmetenega osnovnega sredstva manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zmanjša na nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida. Knjigovodska vrednost opredmetenega osnovnega sredstva se zmanjšuje z amortiziranjem. Opredmeteno osnovno sredstvo in neopredmeteno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca po tem, ko je razpoložljivo za uporabo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih organizacija naložbenica, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih povečala svoje finančne prihodke. Finančne naložbe so večinoma v kapital drugih organizacij ali v finančne dolgove drugih organizacij, države, občine itd. Finančne naložbe se pri začetnem pripoznavanju razvrstijo v:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida;
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo;
- finančne naložbe v posojila;
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Kot prevrednotenje se ne šteje pogodbeni pripis obresti in druge spremembe glavnice naložbe. Pojavi se kot prevrednotenje naložb na njihovo pošteno vrednost, prevrednotenje finančnih naložb zaradi njihove oslabitve ali prevrednotenje finančnih naložb zaradi odprave njihove oslabitve.

Zaloge

Zaloge se vrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in nevračljiv DDV ter neposredni stroški nabave, zmanjšani za popuste. Prevrednotenje zalog se običajno opravi konec leta. Zaloge se vrednotijo po nižji od izvirne vrednosti ali čiste iztržljive vrednosti. Zaloge se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če njihova knjigovodska vrednost, vključno s tisto po zadnjih dejanskih nabavnih cenah, presegajo njihovo čisto iztržljivo vrednost.

Terjatve

Terjatve se pripoznajo, če je verjetno da bodo pritekale gospodarske koristi povezane z njimi in je mogoče njihove izvirne vrednosti tudi zanesljivo izmeriti. Terjatve vseh vrst se ob začetku pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotno nastale terjatve se kasneje lahko neposredno povečajo ali pa slabijo za znesek, za katerega obstaja utemeljitev, da ne bo poravnani.

Terjatev v tujih valutah se na dan bilance stanja preračunajo v euro po referenčnem tečaju ECB. Če se domneva, da določene terjatve ne bodo poplačane v predvidenem roku ali ne v celotnem znesku, se štejejo kot dvomljive terjatve. Če se je za terjatev že začel sodni postopek, so sporne terjatve. Oslabitev terjatev je prevrednotovalni poslovni odhodek.

Denarna sredstva

Denarno sredstvo se ob začetnem pripoznavanju izkaže v znesku, ki izhajajo iz ustrezne listine. Denarna sredstva je knjižnji denar na računih v bankah in denarni ustrezniki. Denarni ustrezniki so sredstva, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti zamenjati v denar kot plačilno sredstvo za poravnavanje dolgov ali za izplačilo s kakšnim drugim namenom neposredno ali brez kakršnih koli omejitev (kot so kratkoročni depoziti in vloge v bankah na odpoklic oziroma zapadlostjo največ do treh mesecev).

Društveni sklad

Društveni sklad je lastni vir financiranja društva. Sestavljen je iz ustanovitvenih vlog in presežka prihodkov, zmanjšuje pa ga presežek odhodkov. Društveni sklad se vrednoti v znesku razlike med vrednostjo sredstev skupaj z aktivnimi časovnimi razmejitvami ter vrednostjo dolgov skupaj z rezervacijami, pasivnimi časovnimi razmejitvami, revalorizacijskimi rezervami in rezervami iz prevrednotenja po pošteni vrednosti.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Rezervacije so sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, je pa mogoče vrednost zanesljivo izmeriti.

Rezervacija je izkazana v višini najboljše ocene izdatkov, potrebnih za poravnavo na dan bilance stanja obstoječe dolgoročne obveze. Vrednost rezervacije je enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so pričakovani za poravnave obveze. Rezervacije se ne prevrednotujejo. Rezervacije za določene namene se povečujejo ali zmanjšujejo, če po predvidevanjih ne omogočajo ali presegaajo pokritje ustreznih stroškov v prihodnjih letih.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve zajemajo vnaprej vračunanane stroške oziroma vnaprej vračunanane odhodke in odložene prihodke, ki se izkazujejo posebej in se razčlenjujejo na pomembnejše vrste. Uporabljajo se v obdobju daljšem od enega leta.

Dolgovi (poslovni in finančni)

Dolgovi se delijo na poslovne in finančne ter na kratkoročne in dolgoročne. Vsi dolgovi se na začetku zneskovno pripoznavajo na podlagi ustreznih listin, iz katerih je razvidno, ali gre za finančne ali poslovne dolgove. V primeru finančnih dolgov se dokazuje s prejemom denarnih sredstev ali s poplačilom kakega poslovnega dolga, v primeru poslovnih dolgov pa gre za prejem blaga ali opravljeno storitev. Poslovne obveznosti predstavljajo obveznosti do dobaviteljev za kupljeno blago in/ali opravljeno storitev. Med poslovne obveznosti spadajo tudi obveznosti iz naslova davkov in obveznosti do drugih.

Dolgoročne obveznosti so tiste, ki jih je potrebno poravnati v obdobju, ki je daljše od enega leta in kratkoročne so tiste, ki so že zapadle in tiste, ki bodo zapadle v roku, ki je krajše od enega leta.

3.3.2 Pripoznavanje prihodkov in odhodkov

Prihodki

Prihodki so pripoznani, če je verjetno, da bodo pretekale gospodarske koristi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Sestavljajo jih prihodki iz dejavnosti, finančni prihodki in drugi prihodki. Prihodki se razvrščajo med poslovne, finančne in druge prihodke.

Prihodki iz dejavnosti so poslovni prihodki iz naslova članarin, projektov, dodatnice FIHO in dotacij iz proračunskih in drugih javnih sredstev (Ministrstvo za delo, socialo in družino, Mestne občine Ljubljana (MOL) in drugi) ter donacij pravnih in fizičnih oseb. Med poslovne prihodke se uvrščajo tudi prihodki od prodaje blaga in storitev ter drugi prihodki, doseženi z upravljanjem dejavnosti, ki se nanašajo na obračunsko obdobje.

Odhodki

Odhodki se delijo na poslovne, finančne in druge odhodke. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarske koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodki se pripoznajo hkrati z zmanjšanjem sredstva oziroma povečanjem dolgov.

3.4 Pojasnila k računovodskim izkazom – bilanca stanja

Revizije računovodskih izkazov je opravljena za leto 2023. Leto 2022 ni revidirano.

3.4.1 Neopredmetena sredstva

EUR	31.12.2023	31.12.2022
Nabavna vrednost	63	575

Med neopredmetena sredstva sodi programska oprema, ki se vrednoti po nabavni vrednosti, zmanjšana za obračunano enakomerno časovno amortizacijo. ZDUS poseduje programsko opremo na sedežu, na Kebetovi ulici 9 v Ljubljani.

Tabela gibanja neopredmetenih OS za leto 2023

	Premoženjske pravice
Nabavna vrednost	
Stanje 1.1.2023	5.068
Pridobitve	
Odtujitve	2.865
Stanja na dan 31.12.2023	2.202
Popravek vrednosti	
Stanje 1.1.2023	4.492
Amortizacija	83
Zmanjšanje	2.436
Stanje na dan 31.12.2023	2.139
Knjigovodska vrednost	
1.01.2023	575
31.12.2023	63

Tabela gibanja neopredmetenih OS za leto 2022

	Premoženjske pravice
Nabavna vrednost	
Stanje 1.1.2022	4.722
Pridobitve	345
Odtujitve	
Stanja na dan 31.12.2022	5.067
Popravek vrednosti	
Stanje 1.1.2022	4.409
Amortizacija	83
Zmanjšanje	0
Stanje na dan 31.12.2022	4.492
Knjigovodska vrednost	
1.01.2022	313
31.12.2022	575

3.4.2 Opredmetena osnovna sredstva

	31.12.2023	31.12.2022
Opredmetena OS	27.452	13.390

Opredmetena osnovna sredstva so pohištvo, pisarniška, računalniška in druga tehnična oprema.

Vsa oprema se amortizira po predpisanih stopnjah: 10-20 %. Računalniška oprema se amortizira po 25 % in 50 %

Tabela gibanja za leto 2023

	Zemljišča	Oprema	Drobni inventar	Vlaganja v tuja sredstva	Opredmetena OS v pridobivanju	Skupaj:
NABAVNA VREDNOST						
stanja na dan 1.1.2023	0	73.544	493	1.069	0	75.106
Pridobitve	6.350	9.361	0	0	13.046	28.757
Odtujitve	0	15.297	493	54	9.361	25.205
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0
Stanje na dan 31.12.2023	6.350	67.608	0	1.015	3.685	78.658
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanja na dan 1.1.2023	0	60.858	0	858	0	61.716
Pridobitve	0	0	0	0	0	0
Odtujitve	0	16.272	0	0	0	16.272
Amortizacija	0	5.762	0	0	0	5.762
Prevrednotenje	0		0	0	0	0
Stanje na dan 31.12.2023	0	50.348	0	858	0	51.206
			0			
Neodpisana vrednost 1.1.2023	0	12.686	493	211	0	13.390
Neodpisana vrednost na dan 31.12.2023	6.350	17.260	0	157	3.685	27.452

Tabela gibanja za leto 2022

	Oprema in nadomestni deli	Drobni inventar	Vlaganja v tuja sredstva	Opredmetena OS v pridobivanju	Skupaj:
NABAVNA VREDNOST					
stanja na dan 1.1.2022	64.791	0	1.069	0	65.861
Pridobitve	8.753	493		8.753	17.999
Odtujitve		0		8.753	8.753
Prevrednotenje		0	0	0	0
Stanje na dan 31.12.2022	73.544	493	1.069	0	75.106
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanja na dan 1.1.2022	55.029	0	858	0	55.887
Pridobitve	0	0	0	0	0
Odtujitve		0	0	0	0
Amortizacija	5.829	0	0	0	5.829
Prevrednotenje	0	0	0	0	0
Stanje na dan 31.12.2022	60.858	0	858	0	61.716
		0			
Neodpisana vrednost 1.1.2022	9.762	0	211	0	9.974
Neodpisana vrednost na dan 31.12.2022	12.686	493	211	0	13.390

3.4.3 Finančne naložbe

ZDUS ima:

- v 100% lasti odvisno družbo Hoteli Delfin d.o.o.;
- 49% Zavod Vzajemna in
- 465 delnic Delavske Hranilnice

EUR	Delež/število delnic	31.12.2023	31.12.2022
Hoteli Delfin d.o.o.	100%	1.264.076	1.264.076
Zavod Vzajemna	49%	2.045	2.045
DEHG – Delavska hranilnica	465	49.290	47.430
Zavod Modri Živko	100%	0	100
Skupaj		1.315.411	1.313.651

ZDUS ima razvrščene naložbe v delnice v skupini za prodajo razpoložljiva finančna sredstva (preko kapitala). Delnica DEHG kotira na organiziranem trgu SIENTER. Vrednost delnice na organiziranem trgu na dan 31.12.2023 je bila 106,00 EUR na delnico (upoštevano trgovanje z dne 13.12.2023). Za leto 2022 je upoštevana vrednost delnice 102 EUR, na dan trgovanja v mesecu decembru leta 2022.

Pri vrednotenju, ki ga izvede KDD je bila ocenjena vrednost delnice na dan 31.12.2023 141,501 EUR, kar predstavlja vrednost naložbe 65.798,06 EUR, medtem ko je bila v letu 2022 izračunana vrednost delnice 139,446 EUR, kar predstavlja vrednost finančne naložbe v znesku 64.842,19 EUR.

Zadnje trgovanje pred izdajo mnenja je bilo na dan 19.6.2024, po tržni vrednosti 135,00 EUR. Sklad Modri Živko z dnem 27.5.2024 ne deluje več, zato je vrednost naložbe na dan 31.12.2023 enaka 0.

Tabela gibanja finančni naložb

EUR	Hotel Delfin Izola	Delnice Delavska hrailnica (465 delnic)	Zavod Vzajemnost	Sklad Modri Živko
Nabavna vrednost 1.1.2023	1.264.076	47.430	2.045	100
Nakup	0	0		
Prevrednotenje po pošteni vrednosti	0	1.860	0	-100
Stanje na dan 31.12.2023	1.264.076	49.290	2.045	0

3.4.4 Zaloge

EUR	2023	2022
Članske izkaznice, kartoteke	793	2.431

Zaloge obsegajo zaloge trgovskega blaga, to je kupljenih članskih izkaznic, kartotek in drugih tiskovin. Zaloge se pripoznavajo po nabavnih cenah in se razknjižujejo po metodi zaporednih cen. Zaloge niso zastavljene. Popis blaga je bil opravljen na dan 31.12.2023.

3.4.5 Kratkoročne terjatve

	2023	2022
Skupaj terjatve	151.736	104.837
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	144.149	79.513
Kratkoročne terjatve do članarine	0	1.708
Druge kratkoročne terjate povezane s finančnimi prihodki	5.435	400
Kratkoročne terjatve za odbitni DDV	511	278
Kratkoročne terjatve za DDPO	28	0
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih inštitucij	1.613	111
Ostale kratkoročne terjatve	0	22.827

Kratkoročne terjatve do kupcev v državi so pretežno terjatve do družbe Telekom Slovenije d.o.o., in sicer v znesku 95.300 EUR; do Ministrstva za delo, družino in socialo v znesku

22.391 EUR, Nepremičninski sklad PIZ d.o.o. v znesku 7.116 EUR, Ministrstvo za javno upravo v znesku 5.900 EUR, Azienda Sanitaria Torin v znesku 7.555 EUR in ostali.

Starostna struktura kratkoročnih poslovnih terjatev je sledeča:

EUR	31.12.2023	31.12.2022
Nezapadlo	143.941	77.016
0-30 dni	0	400
31-60	0	0
61-90	20	0
od 91-180	188	1.731
Nad 365 dni	0	366
Skupaj	144.149	79.513

Terjatve do kupcev niso zavarovane s finančnimi inštrumenti. Vse terjatve so bremena proste oziroma niso dane kot jamstvo za plačilo obveznosti društva.

3.4.6 Denarna sredstva

Razčlenitev denarnih sredstvih za leto 2023 in 2022 je sledeča:

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Gotovina v blagajni	0	22
Denarna sredstva Delavska hranilnica	109.773	133.470
Denarna sredstva NKBM	45.774	10.230
Denarna sredstva N-banka (NLB skupina)	0	19.068
Skupaj	155.547	162.790

3.4.7 Kratkoročne časovne razmejitve

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročni odloženi stroški	1.260	2.560
Kratkoročno nezaračunani prihodki	0	42.780
Skupaj	1.260	45.340

V letu 2023 društvo ne pripoznava nezaračunanih prihodkov, medtem ko v letu 2022 večji del zneska predstavlja nezaračunani prihodki do družbe Telekom Slovenije in sicer v znesku 37.680 EUR.

3.4.8 Sklad

Sklad je sestavljen iz:

- društvenega sklada v znesku 1.443.323 EUR (v letu 2023) in 1.399.662 (v letu 2022) in
- rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja na pošteno vrednost v znesku 12.405 EUR (v letu 2023) in 10.545 EUR (v letu 2022).

EUR	2023	2022
Ustanovna vloga	616.037	616.037
Ustanovna vloga Zavod Vzajemnost	2.045	2.045
Ustanovna vloga Delfin Hotel	869.705	869.705
Nepokriti presežek odhodkov nad prihodki (2021 in 2020)	-88.125	-88.195
Nepokriti presežek prihodkov nad odhodki v letu 2023	43.662	70
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti (delnice DEHG)	12.404	10.545
Skupaj	1.455.728	1.410.207

Tabela gibanja: rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti.

EUR	Delnice Delavska hrailnica (465 delnic)
Rezerve nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti 1.1.2023	10.545
Okrepitev (tržna vrednost delnice iz 102 na 106)	1.860
Knjigovska vrednost rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti 31.12.2023	12.405

3.4.9 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

ZDUS dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev ne izkazuje, izkazuje pa rezervacije iz naslova dotacije v znesku 253 EUR (od FIHO za osnovna sredstva) in rezervacije iz naslova tožb v znesku 1.430 EUR. V letu 2022 je ZDUS pripoznaval rezervacije iz naslova tožb v znesku 15.622 EUR. Sodba se je zaključila v letu 2024, brez odškodninskih zahtevkov, zato je ZDUS odpravilo te rezervacije na dan 31.12.2023, oziroma jih pripoznava samo v znesku plačila sodnih stroškov.

3.4.10 Kratkoročne poslovne in druge obveznosti

EUR	31.12.2023	31.12.2022
Obveznosti do dobaviteljev - domači	27.988	37.242
Obveznosti do dobaviteljev - tuji	281	28
Druge obveznosti (predujmi in obveznosti poslovanja za tuj račun)	7.364	19.188
Druge obveznosti (obveznosti do društev, pogodbenega dela in ostalo)	91.531	115.899
Kratkoročne obveznosti do državnih institucij	17.157	14.331
Kratkoročne obveznosti za neto plače	9.699	8.755
Skupaj	154.020	195.443

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so bile v letu 2023 v znesku 27.988 EUR in v preteklem letu 37.242 EUR. Največje poslovne obveznosti so A-Soft v znesku 15.000 EUR, Efekta Plus d.o.o. v znesku 1.769 EUR, Jožef Čeh sp v znesku 1.330 EUR, Energetika Ljubljana v znesku 942 EUR in ostali manjši dobavitelji. Druge obveznosti iz naslova predujmov in obveznosti iz naslova poslovanja za tuj račun so bile v znesku 7.364 EUR (2023) in 19.188 EUR (v letu 2022). Obveznosti do društev, pogodbenega dela itd. so pripoznane v znesku 91.531 EUR (v letu 2023) in v znesku 115.849 EUR (v letu 2022). Obveznosti do društev predstavljajo dotacije iz različnih programov.

3.4.11 Kratkoročne finančne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti v letu 2023 so 1.220 EUR in sicer gre za kratkoročne obveznost ZDUS do Vzajemnega posmrtninskega sklada v višini 189 EUR, ki zapade v plačilo konec leta 2024, ter obročna odplačila TELEKOM d.d. v višini 1.030 EUR. Kratkoročne finančne obveznosti v preteklem letu v znesku 21.742 EUR predstavljajo finančno obveznost ZDUS do Vzajemnega posmrtninskega sklada (od tega je 15.000 EUR posojilo in 6.742 denar na poti).

3.4.12 Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve v letu 2023 predstavljajo odložene prihodke v znesku 39.611 EUR. Gre za odložene prihodke za storitve iz projekta e-oskrbe (glavni financer Telekom Slovenija), ki še niso bile opravljene v letu 2023, so bile pa v tem letu zaračunane.

3.4.13 Zabilančna evidenca

Aktivna stran bilance – izven bilančna evidenca

EUR	2023	2022
Fiduciarni račun sklada	245.431	243.548
Terjatev do ZDUS	0	15.000
Bonus račun pri Sparkasse d.d.	237.644	237.644
Kratkoročni depozit Delavska Banka	350.000	350.000
Denar na poti	84	6.742
Skupaj	833.159	852.934

Pasivna stran bilance – izven bilančna evidenca

EUR	2023	2022
Začetno stanje	852.934	869.863
Vplačila v sklad	395.972	427.722
Izplačila posmrtnin	393.036	444.652
Izplačilo za delovanje sklada po sklepu	22.711	0
Skupaj	833.159	852.933

Na dan 31.12.2023 je bilo članov 33.884 članov, ki so vplačali članarino za leto 2023 in delno za leto 2022. Obveznost poravnave članarine za leto 2023 je do 31.5.2024.

3.5 Pojasnila k izkazom – poslovni izid

3.5.1 Prihodki iz dejavnosti

Prihodki iz naslova dejavnosti so drugi poslovni prihodki.

EUR	2023	2022
Prihodki - dotacije	937.254	693.189
Prihodki – donacije (fizične in pravne osebe)	9.858	12.577
Prihodki - članarine	80.106	80.348
Prihodki tržne dejavnosti	90.556	149.456
Prihodki – odprava rezervacij (tožbe)	12.238	0
Skupaj	1.130.012	935.570

Dotacije

EUR	2023	2022
1. Dotacije FIHO	113.697	119.428
2. Dotacije iz proračunskih sredstev ZPIZ	232.501	164.736
3. Dotacije iz proračunskih sredstev skupaj (za projekte)	591.056	409.025
a) Ministrstvo za delo, socialo in družino	261.166	296.179
b) Ministrstvo za javno upravo	20.092	0
c) Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport	13.267	0
c) Mestna občina Ljubljana	8.000	8.000
d) Javni skladi in vlada RS	9.433	0
d) Dotacije pravnih in fizičnih oseb	279.098	104.846
Skupaj dotacije	937.254	693.189

Z dotacijami se financirajo projekti, programi in samo delovanje ZDUS kot humanitarne organizacije.

Glavni programi, ki so bili realizirani s strani ZDUS v letu 2023 so:

- Starejši za starejše (financirano od MDDSE (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; organizacije FIHO, Mestne občine Ljubljana in ostalih);
- Kultura – rekreacija (financiran s strani ZPIZ);
- E-oskrba (financiran pretežno s strani podjetja Telekom d.d.);
- Digitalno vključeni (financiran s strani Ministrstva za javno upravo);
- Medgeneracijsko sožitje (različni financerji kot so Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Hotel Delfini d.o.o. in ostali).

Donacije

EUR	2023	2022
Fizične osebe	9.704	0
Pravne osebe	154	12.577
Skupaj	9.858	12.577

Donacija v letu 2023 predstavljajo donacije iz naslova poplav v letu 2023. Sredstva so bila v celoti donirana.

Članarine

EUR	2023	2022
Članarine	80.106	80.348

Tržni prihodki iz naslova dejavnosti

EUR	2023	2022
Prihodki od sponzoriranja	27.276	61.410
Prihodki od stanovanjske komisije	22.777	21.854
Prihodki od oglaševanja in ostali tržni prihodki	40.503	65.771
Skupaj	90.556	149.034

3.5.2 Finančni prihodki

EUR	2023	2022
Skupaj	211.773	14.689
Izplačilo dobička - hoteli Delfin	200.000	0
Dividenda Delavska Hranilnica	2.533	2.321
Finančni prihodki od depozitov	0	105
Cobrand pogodba Diners Club SLOV	9.240	12.263

3.5.3 Drugi prihodki

ZDUS v letu 2023 pripoznava druge prihodke v znesku 6.592 EUR.

3.5.4 Drugi odhodki

V letu 2023 predstavljajo drugi odhodki (v znesku 9.719 EUR) donirana sredstva fizičnim osebam, ki so utrpeli škodo v poplavih. V letu 2022 ZDUS ne pripoznava drugih odhodkov.

3.5.5 Stroški nabavne vrednosti blaga, materiala

EUR	2023	2022
Nabavna vrednost prodanega blaga- članske izkaznice in rokodelskih izdelkov	8.643	2.173
stroški materiala - tiskovine in pisarniški material	17.296	16.320
stroški energije	10.372	8.306
odpis drobnega inventarja	932	1.331
drugi stroški material	1.620	1.762
Skupaj	38.863	29.892

3.5.6 Stroški storitev

EUR	2023	2022
Stroški storitev fizičnih oseb	110.984	77.382
Stroški storitev tiskanja	11.906	8.262
Stroški transportnih storitev (internet, prevozi, telefon, pošta)	35.525	30.355
Stroški povezani z vzdrževanjem	30.284	46.561
Najem poslovnega prostora in stroški najema dvoran	73.185	50.936
Stroški plačilnega prometa	8.870	9.773
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	53.900	34.343
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	86.577	72.011
Stroški drugih storitev	16.574	17.036
Skupaj	427.805	346.657

Stroški storitev so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 23,4%. Razlog je v povečanju prihodkov s strani realiziranih projektov, kar je posledično povezano predvsem s stroški storitev fizičnih oseb, stroški intelektualnih in osebnih storitev, poleg tega pa na vrednost storitve vpliva tudi inflacija.

3.5.7 Odpisi vrednosti

V letu 2023 je strošek amortizacije v znesku 5.840 EUR in prevrednotovalni poslovni odhodki v znesku 7.203 EUR. V letu 2022 je bila amortizacija v znesku 5.738 EUR in prevrednotovalni poslovni odhodki v znesku 212 EUR.

3.5.8 Strošek dela

Stroški dela so vezani predvsem na delo strokovnih delavcev in administrativnega kadra. Zasluzki posloводства so v letu 2023 znašali 24.902 EUR, v letu 2022 pa 24.852 EUR.

EUR	2023	2022
Stroški bruto plač	150.679	133.999
Stroški pokojninskih zavarovanj	15.050	11.778
Stroški socialnih zavarovanj	12.328	9.649
Drugi stroški dela	21.652	19.508
Strošek posloводства na drugi podlagi kot je delovno razmerje	24.902	24.852
Skupaj	224.611	199.786

3.5.9 Drugi poslovni odhodki

EUR	2023	2022
Dotacije drugim društvom	588.169	362.730
Članarine in drugi odhodki	2.400	5.085
Skupaj	590.569	367.815

Drugi poslovni odhodki pretežno predstavljajo dotacije društvom. Te so namenjene društvom za pokrivanje materialnih stroškov, nastalih v povezavi z izvajanjem programov. Poleg omenjenega so še dotacije za letovanje, rekreativno srečanje upokojencev, nakazila društvom za stanovanjske komisije. Največji zneski predstavljajo dotacije za RŠK (rekreacijo, šport in kulturo) in sicer v znesku 84.185 EUR, za program SZS (starejši za starejše) v znesku 159.563 EUR (v letu 2023) in 237.387 (2022), dotacije za programe e-oskrbo in sicer v znesku 187.400 EUR (v letu 2023) itd.

3.5.10 Finančni odhodki

V letu 2023 so bili finančni odhodki v znesku 105 EUR, v preteklem letu 51 EUR. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti so bili 5 EUR (2023) in 51 EUR (2022).

3.5.11 Transakcije s povezanimi osebami

V letu 2023 so bile transakcije med povezanimi osebami in sicer:

Povezana oseba	Stanje terjatev	Stanje obveznosti	Promet terjatev	Promet obveznosti
Hotel Delfin d.o.o.	0	0	6.468	52.586
Zavod Vzajemnost	0	0	403	4.420

3.6 Izkazovanje pridobitne in nepridobitne dejavnosti

ZDUS vodi poslovne knjige za pridobitno in nepridobitno dejavnost, tako da prihodke ločeno evidentira po kontih kot stroškovnih mestih, medtem ko stroške vodi na istih kontih, vendar ločeno (po posameznih stroškovnih mestih) za posamezne projekte in programe.

3.6.1 Pregled prihodkov in odhodkov glede na obseg pridobitne in nepridobitne dejavnosti

EUR	2023	2022
Prihodki - dotacije	937.254	690.891
Prihodki - donacije	9.858	12.577
Prihodki - članarine	80.106	80.348
Drugi prihodki	6.592	0
Skupaj prihodki - nepridobitna dejavnost	1.033.810	783.816
Prihodki tržne dejavnosti	90.556	149.456
Finančni prihodki	211.773	12.263
Skupaj prihodki - pridobitna dejavnost	302.329	161.719
Skupaj	1.336.139	945.535
Delež nepridobitne dejavnosti	77,37%	82,90%
Izračunan delež pridobitne dejavnosti	22,62%	17,10%

Kot sodilo za razporejanje stroškov, ki se nanašajo na pridobitno dejavnosti, in na tiste, ki se nanašajo na nepridobitno dejavnost, uporablja ZDUS sorazmerni delež med prihodki, doseženi z opravljanjem pridobitne dejavnosti in prihodki, doseženim z opravljanjem nepridobitne dejavnosti. V letu 2023 je bil delež pridobitne dejavnosti 22,62% (delež nepridobitna dejavnosti 77,38%) in v 2022 je bil delež pridobitne dejavnosti 17,10% (delež nepridobitne dejavnosti 82,90%).

3.6.2 Davek od dohodka

V letu 2023 je ZDUS realizirala negativno davčno osnovo v znesku v znesku 34.500 EUR. Skupaj s preteklo izgubo je davčna izguba na dan 31.12.2023 v znesku 1.204.783 EUR.

3.7 Poraba presežka prihodkov nad odhodkov

ZDUS je v letu 2023 realizirala presežek prihodkov nad odhodki v zneseku 43.662 EUR, preteklo leto 70 EUR.

V skladu z določili 24.člena Zakona o društvih ZDUS svojega premoženja ne sme deliti med člane. Ustvarjeni presežek prihodkov nad odhodki iz naslova opravljanja svoje dejavnosti je ZDUS dolžna porabiti samo za uresničevanje svojega namena in cilje, ki so določeni v statutu ZDUS (8.člen statuta).

3.8 Notranji finančni nadzor

Nadzorni odbor in upravni odbor se je seznanil z nerevidiranimi računovodskimi izkazi za poslovno leto 2023 dne 28.5.2024.

Nadzorni odbor se bo seznanil z revidiranimi računovodskimi izkazi za leto 2023 dne 14.8.2024. Zbor članov ZDUS ga bo predvidoma obravnavalo v začetku septembra 2024.

3.9 Pomembni poslovni dogodki po datumu bilance stanja

Po datumi bilance stanja na dan 31.12.2023 pa do dneva priprave tega poročila v ZDUS ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na stanje, resničnost in poštenost računovodskih izkazov za poslovno leto 2023.

3.10 Izjava o odgovornosti predsednice zveze ZDUS

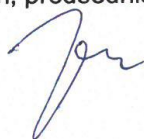
Predsednica ZDUS je odgovorna za pripravo računovodskih izkazov ZDUS – Zveze društev upokojencev Slovenije za leto 2023 s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili, ki po njenem najboljšem mnenju vključujejo pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja društva in njenega finančnega položaja.

Predsednica ZDUS potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja ZDUS in izidov njenega poslovanja za leto 2023.

Predsednica je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnem poslovanju ZDUS ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Ljubljana, 5.8.2024

Zdenka Jan, predsednica zveze ZDUS

AKTIV FIN BB

3.11. Poročilo neodvisnega revizorja

ZA ZBOR ČLANOM ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE (ZDUS)

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze »društva« Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2023, izkaz poslovnega izida za leto 2023 ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj društva na dan 31. decembra 2023 ter njegov poslovni izid za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druga zadeva

Opozarjamo na dejstvo, da računovodski izkazi društva ZDUS za leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2022, niso bili revidirani.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo Poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila društva ZDUS, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila ali sklepa.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati poslovno poročilo in presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;

AKTIV FIN BB, d.o.o.

AKTIV FIN BB

- da so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi;
- na podlagi poznavanje in razumevanje poslovanje društva in njenega okolja, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Posloводство društva je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za takšno notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebuje pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov društva odgovorno za oceno njegove sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnova za računovodenje, razen če namerava posloводство društvo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov društva.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja (MSR), vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja (MSR) uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol društva;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost društva, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje društva kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena

AKTIV FIN BB, d.o.o.

AKTIV FIN BB

predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zadevah

V skladu s 27. členom Zakona o družtvih, Uradni list RS, št.64/11-uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg (ZDru-1) je potrebno poročati tudi o tem, ali poslovne knjige in letno poročilo omogočajo presojo, ali so presežki prihodkov nad odhodki porabljeni za namene, določene v tretjem odstavku 24. člena ZDru-1.

Poslovodstvo društva je odgovorno za takšno vodenje poslovnih knjig in sestavo letnega poročila, da omogočajo presojo, ali so presežki prihodkov nad odhodki porabljeni za zakonite namene, in za takšno notranje kontroliranje, kot je potrebno v skladu z odločitvijo poslovodstva, da omogoči vodenje poslovnih knjig in sestavo letnega poročila, ki ne vsebujejo pomembne napačne navedbe zaradi prevare ali napak.

Naša odgovornost je na podlagi revizijskih postopkov zbrati zadostne in ustrezne revizijske dokaze za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da poslovne knjige in letno poročilo omogočajo presojo, ali so presežki prihodkov nad odhodki porabljeni za namene, določene v tretjem odstavku 24. člena ZDru-1.

Po našem mnenju poslovne knjige in letno poročilo društva ZDUS za poslovno leto 2023 v vseh pomembnih pogledih omogočajo presojo, ali so presežki prihodkov nad odhodki porabljeni za namene, določene v tretjem odstavku 24. člena ZDru-1.

Ljubljana, 5.8.2024

Aktiv Fin BB, d.o.o

dr. Barbara Benedik
pooblaščen revizor

AKTIV FIN BB, d.o.o.

